ABC
NOWINY CODZIENNE

Nr. 239 A Rok XIV
WARSZAWA
PIĄTEK
18 SIERPNIA
1939 R.
Cena 10 Gr.
W

„MUSIMY PRZYZNAĆ SAMI, ŻE WOLNA, SILNA POLSKA SIŁĄ RZECZY ZMUSZONA BĘDZIE ZDOBYWAĆ Z POWROTEM BIEG WISŁY WRAZ Z JEJ UJSCIEM. BĘDZIE ONA PARŁA Z WEWNĘTRZNEJ KONIECZNOSCI DO ZDOBYCIA WYBRZEŻA MORSKIEGO I PORTÓW. PORTEM POLSKIM JEST WSZELAKO GDAŃSK.

Płk. Greisheim: „Ueber den Krieg mit Russland" (1848).

✝

ś. p.

WOJCIECH KORFANTY

Opatrzony Św. Sakramentami zmarł w Warszawie dnia 17 sierpnia o godzinie 4-ej nad ranem.

Nabożeństwo żałobne za spokój Jego duszy odbędzie się w Kościele Zbawiciela w Warszawie w piątek 18 sierpnia o godz. 11 rano

Eksportacja zwłok do Katowic nastąpi zaraz po nabożeństwie

O powyższym zawiadamiają pogrążeni w smutku

Żona, córki, syn, zięć, wnuczki, wnukowie i rodzina

Narada Stalina z ambasadorem U. S. A.

„Mała wojna" japońsko-sowiecka

staje się „wielką wojną"

RYGA. 17.8. (Tel. wł.). Z Moskwy nadeszla tu sensacyjna pogłoska, jakoby wczoraj Stalin przyjąć miał nowego ambasadora St. Zjednoczonych, Steinhardta, który zaledwie przed tygodniem przybył do Rosji.

Rozmowa ambasadora amerykańskiego z dyktatorem sowieckim miała trwać przeszło 2 godziny i dotyczyła według wiadomości z Moskwy, interesujących oba państwa spraw Dalekiego Wschodu. Według tychże pogłosek, Stalin interesował się przede wszystkim stanowiskiem, jakie zajmą St. Zjednoczone w razie wielkiej wojny między Sowietami i Japonią. Podobno amb. Steinhardt oświadczył, iż w takim wypadku St. Zjednoczone z pewnością wprowadzą embargo na materiał wojenny do Japonii.

Zdaniem tutejszych kół politycznych, jeśli by wiadomość ta okazała się prawdziwą, to świadczyło by to, że sytuacja na Dalekim Wschodzie jest bardzo poważna.

Potwierdzają to zresztą inne wiadomości nadeszłe z Moskwy, według których Rosja i Japonia kroczą ku wojnie. Wbrew oczekiwaniom porozumienie w sprawie koncesyj japońskich na północnym Sachalinie nie wniosło żadnego uspokojenia w stosunki japońsko - sowieckie.

Tymczasem zaś „mała wojna" na pograniczu mandżursko - mongolskim przybiera coraz większe rozmiary, co zmusiło Sowiety do dodatkowej koncentracji znacznych sił wojskowych na tym froncie. Tym też tłumaczone jest zamknięcie dla ruchu cywilnego wszystkich sowieckich linii lotniczych idących na Daleki Wschód.

Zwracają tu uwagę na bardzo charakterystyczny fakt odwołania z Moskwy przed miesiącem charge d'affaires ambasady sowieckiej w Tokio Smetanina, który dotychczas pozostaje w Rosji. Ambasadą kieruje jej sekretarz Generałow, który podobno uchyla się w ogóle od wszelkich kontaktów z japońskim m. s. z.

Rząd sowiecki zdaje się również nie dąży do odprężenia, mimo bowiem usilnych starań japońskiego ambasadora w Moskwie Togo, Mołotow nie zgodził się dotychczas na podjęcie z nim rozmów, pozostawiając utrzymanie kontaktu z ambasadą japońską wicekomisarzowi Łozowskiemu.

Nie mniejszą sensację wywołała tu inna wiadomość nadeszła z Moskwy o artykule, jaki ukazał się w organie ludowego komisariatu obrony „Krasnaja Zwiezda". W piśmie tym, podlegającym marsz. Woroszyłowowi, ukazał się artykuł, atakujący Anglię za udzielanie przez nią „niewidzialnych" pożyczek Niemcom. Poza tym „Krasnaja Zwiezda" pisze o projekcie udzielania kredytów gen. Franco przez konsorcjum francusko - belgijskie, w którym jest przewidziany udział kapitałów angielskich. W kołach obserwatorów zagranicznych w Moskwie panuje przekonanie, że jest to reakcja Sowietów na aluzje czynione prawdopodobnie przez stronę angielską w czasie narad sztabów do gospodarczych pertraktacyj sowiecko - niemieckich.

Tajemniczość sowieckiej dyplomacji nie pozwala na zorientowanie się w jakim stopniu pogłoski powyższe są prawdziwe. Zdaje się jednak, że sytuacja na froncie mandżursko-mongolskim istotnie zaostrzyła się, na co wskazywałyby również wiadomości, iż Sowiety czynią w rokowaniach wojskowych z Francją i Anglią mniejsze trudności, niż w rokowaniach politycznych.

Nie wolno powtarzać błędów

Czy znów mamy żywić Niemców na kredyt?

PAT komunikuje:

W dniach 16 i 17 b. m. bawili w Warszawie członkowie niemieckiej komisji rządowej w celu przeprowadzenia rozmów z komisją rządową polską na temat ustalenia wywozu z polskiego obszaru celnego do Niemiec na okres najbliższych trzech miesięcy.

Podkreślić należy, że w związku z całkowitym odmrożeniem należności polskich eksporterów w Niemczech, które istniały w poprzednich miesiącach, plan eksportu do Niemiec na okres wrzesień — listopad 1939 r. ustalony został na poziomie wyższym, niż w bieżącym kwartale.

Przy okazji tych rozmów omówiono została sprawa eksportu z Polski do Czech i Moraw we wrześniu b. r.

Jak wynika z powyższej wiadomości smutne doświadczenie z osławioną umową polsko - niemiecką, według której Niemcy miały „udzielić nam kredytu na eksportowane do Polski maszyny", na nic się nie przydało.

Jak wiadomo wywieźliśmy do Niemiec w pierwszym i drugim kwartale b. r. znaczne ilości środków żywnościowych i surowców, nie otrzymując, wbrew umowie, ani jednej maszyny z Niemiec. W rezultacie więc nie tylko, że dostarczyliśmy Niemcom środków żywnościowych i surowców w bardzo ciężkim dla nich okresie, ale jeszcze w dodatku zrobiliśmy to na warunkach kredytowych. Olbrzymie należności eksporterów polskich zostały zamrożone w Niemczech i trzeba było dopiero przejściowo zmniejszyć bardzo znacznie eksport do Niemiec, aby należności te odmrozić.

Dziś znów jest mowa o rozszerzeniu eksportu do Niemiec i to właśnie w okresie, w którym spodziewamy się największego napięcia politycznego. Nic nie wskazuje na to, aby Niemcy miały postąpić inaczej, niż poprzednio. Niemal napewno spodziewać się można, iż znów dostarczymy Niemcom potrzebnych im towarów na kredyt, na co stanowczo nas nie stać. Nie mówiąc już o tym, że takie żywienie przyszłego przeciwnika w ewentualnej wojnie jest conajmniej lekkomyślnością.

Sowiety wycofują wojska

z nad granicy polskiej

LONDYN, 17. 8. (Tel. wł.). **Korespondent „Daily Express" donosi, że na rozkaz marsz. Woroszyłowa wycofano z pogranicza polsko - rosyjskiego w głąb Rosji około 250 tysięcy wojsk sowieckich.**

PARYŻ, 17. 8. (Tel. wł.). „Paris Midi" **donosi, że rząd sowiecki wycofał wojska rosyjskie z garnizonów na pograniczu Polski.**

Wielką aferę szpiegowską

wykryto w Sztokholmie

SZTOKHOLM. 17.8. (PAT). Dzisiejsza prasa poranna donosi o wykryciu działającej od pewnego czasu w Sztokholmie komórki tajnej policji niemieckiej.

W związku z tym aresztowano agenta Gestapo, który, podając się za komunistę emigranta z Niemiec, starał się nawiązywać kontakty i zbierać informacje w kołach szwedzkiej lewicy. Ponadto aresztowano kilku innych Niemców.

Jak wykazały rewizje, przeprowadzone w mieszkaniach aresztowanych, starali się oni pod kierownictwem przysłanego z Rzeszy agenta zdobywać informacje odnośnie szwedzkich fabryk broni i amunicji, stanu istniejących zapasów oraz prowadzili listy emigrantów niemieckich i szwedzkich działaczy politycznych i dziennikarzy, wrogich reżimowi hitlerowskiemu.

Powszechna Wystawa Krajowa
zajmie obszar 150 ha
14 milionów złotych na roboty terenowe

W 1944 roku ma być zorganizowana w Warszawie Powszechna Wystawa Krajowa; w związku z tym projektuje się urządzenie wystawowych terenów tak, aby mogły być one w przyszłości zużytkowane na urządzenie Wystawy Międzynarodowej; dlatego też część terenów jest traktowana na wystawy stałe o stałych pawilonach. Jest to obszar ograniczony Wisłą, portem handlowym, aleją Zieleniecką i al. Poniatowskiego o łącznym obszarze ok. 60 ha; poza tym do terenu Wystawy włączony będzie park Paderewskiego jako część parkowa oraz tereny leżące poza parkiem po obu stronach kanału łączącego jeziorko Gocławskie z jeziorem Skaryszewskim: całość terenów wyniosłaby przeszło 150 ha. Miasto rozpoczęło akcję wykupu terenów, która będzie wkrótce definitywnie załatwiona.

Przede wszystkim muszą być wykonane roboty terenowe polegające na wybudowaniu urządzeń podziemnych jak kanały melioracyjne, kanalizacyjne i sieć wodociągowa a następnie przysypanie terenu; podsypanie musi nastąpić po ukończeniu inwestycji podziemnych, aby uniknąć podwójnych robót ziemnych przy rozkopywaniu. Roboty ziemne rozpoczęto 1. IV. rb. polegające na podsypaniu do odpowiedniej wysokości i poszerzeniu do 30 m. dwóch głównych arterii związanych z Wystawą: al. Zielenieckiej i Wybrzeża Miedzeszyńskiego między mostem Poniatowskiego, a partem handlowym; materiał do robót ziemnych jest czerpany z dwóch źródeł — wykopów pod fundamenty wykonywanych w mieści budowli, oraz droga regulowania piasku z Wisły na brzeg przy moście Poniatowskiego, skąd jest przewożony wagonetkami na teren Wystawy.

Ponieważ plantacje ogrodnicze na przyszłych terenach Wystawy potrzebują ziemi żyznej, której dowóz związany byłby ze znacznymi kosztami, zatrudnieni robotnicy zbierają z mającego być podsypanym terenu ziemię urodzajną, która jest magazynowana dla wymienionych wyżej potrzeb ogrodnictwa, kosztem stosunkowo niewielkim.

Dotychczas wykonano na obu odcinkach robót przeszło 50.000 m. sz. nasypu. Ogólny koszt robót terenowych, a więc ziemnych, melioracyjnych, wodociągowych, kanalizacyjnych itp. wyniesie około 14.000.000 zł. W roku przyszłym roboty będą prowadzone w znacznie większym zakresie, gdyż będą załatwione ostatecznie wszystkie formalności prawne dotyczące użytkowania terenów. Koszt dotychczasowych robót wyniósł zł. 50.000, w bieżącym roku budżetowym łącznie z robotami kanalizacyjnymi (budowa burzowca) wyniesie jeszcze ok. 400.000 zł., przy czym roboty mogą być i będą prowadzone przez okres zimowy.

Flagę otrzymał dywizjon lotniczy
od społeczeństwa puckiego

W Pucku odbyła się uroczystość wręczenia flagi portowej morskiemu dywizjonowi lotniczemu, ufundowanej przez społeczeństwo miasta i okolicy.

Na uroczystość przybyli kontradmirał Unrug, biskup sufragan morski ks. Dominik z Pelplina, komisarz rządu m. Gdyni Sokół, duchowieństwo, przedstawiciele wojska, organizacyj społecznych i tłumy publiczności.

Mszę św. na Rynku przed obrazem Matki Boskiej Lotniczej odprawił ks. proboszcz ze Swarzewa.

Poświęcenia flagi dokonał ks. biskup Dominik, który wygłosił okolicznościowe kazanie i udzielił zebranym błogosławieństwa.

Po nabożeństwie uformował się pochód do portu lotniczego, gdzie w imieniu komitetu obywatelskiego przemówił inż. Widy, wręczając dowódcy floty ufundowaną flagę, którą z kolei kontradmirał Unrug wręczył komandorowi pilotowi Szystowskiemu.

Po wyciągnięciu flagi na maszt odbyła się defilada, następnie imprezy sportowe, a wieczorem zabawa ludowa.

W Gdyni niema bezrobotnych
Ożywiony ruch w porcie

W porcie gdyńskim panuje obecnie ruch tak ożywiony, iż ze względu na brak wykwalifikowanych sił roboczych do pracy zaangażowano również tych wszystkich robotników, którzy pracowali ostatnio na lądzie, a jedynie posiadają praktykę w pracy portowej.

W związku z tym w Gdyni niema obecnie bezrobotnych pracowników fizycznych, których liczba w lipcu wynosiła około 7 tysięcy osób.

Ostatnio rejestrowano na liście bezrobotnych z Wojewódzkiego Funduszu Pracy 600 kobiet i 200 pracowników umysłowych.

Nożem w pierś
pchnęła przyjaciela

Przed sądem okręgowym w Katowicach stanęła Maria Orzeł z Katowic, oskarżona o zamordowanie kolejarza Władysława Szwedy.

Oskarżona w czasie kłótni pchnęła swego przyjaciela nożem w pierś. W wyniku rozprawy sąd skazał zbrodniarkę na 4 lata więzienia.

„Jarmark Poleski"
Ciekawa i oryginalna impreza gospodarcza

Od kilku lat urządzane są „Dni Polesia", których celem jest zapoznanie ogółu społeczeństwa polskiego z regionem poleskim, na ogół (najniesłuszniej zresztą) zapomnianym i niedocenionym. W ramach Dni organizowany jest t. zw. „Jarmark Poleski", który daje przegląd dorobku gospodarczego dzielnicy.

15 sierpnia br. nastąpiło uroczyste otwarcie czwartego z rzędu Jarmarku Poleskiego. Na uroczystość otwarcia przybyli przedstawiciele władz administracyjnych, duchowieństwa, wojska oraz tłumy publiczności, wśród której zauważyliśmy licznych turystów z całej Polski.

Piękne, jasne pawilony, wzniesione na wyniosłym brzegu Piny, mieszczą eksponaty, dające obraz życia gospodarczego Polesia oraz przedstawiające walory turystyczne tej najbardziej egzotycznej w Polsce dzielnicy. Największe zainteresowanie wzbudza naturalnie Pawilon Regionalny. Tu podziwiamy wyroby ludowe: płótna bielizny, haftowane ręczniki, piękne krawaty. Wyroby te, może nie tak barwne, jak w innych dzielnicach, świadczą jednak o dużych zdolnościach i zamiłowaniach artystycznych Poleszuków.

Na specjalną uwagę zasługują wyroby ceramiczne. Garnki poleskie, wyrabiane w Rudanie i w Horodnie (pow. stoliński) znane są w całej Polsce i cieszą się dużym popytem. Mówiąc o przemyśle ludowym Polesia, podkreślić należy doniosłą rolę Poleskiego Bazaru Przemysłu Ludowego w Brzeziu (filia w Pińsku), którego działalność w dużym stopniu przyczyniła się do rozwoju tego tak ważnego dla mieszkańców Polesia działu gospodarki.

W pawilonie przemysłu i handlu zwracają uwagę wyroby przemysłu drzewnego (jedynego niemal na Polesiu): zapałki, klepki, ratcice, dykty i forniery (eksportowane zagranicę), papier i t. p. W pawilonie rzemieślniczym specjalne zaciekawienie wzbudzają popularne wśród myśliwych buty, wyrabiane przez szewców z Dawidgródka.

Na specjalne podkreślenie zasługuje fakt coraz większego zainteresowania się „Jarmarkiem Poleskim" t. zw. wielkich wystawców, jak monopole państwowe, wielkie zakłady przemysłowe, których udział w Jarmarku jest z każdym rokiem większy.

*

Po południu odbyły się popisy zespołów regionalnych, na które złożyły się m. in. korowody łodek na Pinie, tańce i śpiewy oraz oryginalny pokaz łowienia ryb przez rybaków poleskich. Występom zespołów regionalnych przyglądały się tłumy publiczności, żywo je oklaskując.

„Dni Polesia" trwać będą do 3 września br. Duże zniżki kolejowe, szereg ciekawych i oryginalnych imprez regionalnych niech będą zachętą do poznania egzotycznego piękna nieznanego Polesia.

(w. d.)

Pomoce naukowe
dla szkół zawodowych

Na skutek uchwały Komisji Szkolnictwa Zawodowego przy Polskim Związku Przemysłowców Metalowych przydzielone 9 dokształcającym szkołom zawodowym, położonym na terytorium m. st. Warszawy skompletowane w szafach pomoce naukowe. W ten sposób wszystkie szkoły dokształcające metalowców w stolicy, mieszczące się przy szkołach powszechnych i najbardziej odczuwające brak pomocy naukowych, zostały zaopatrzone w eksponaty warsztatowe, ułożone metodycznie i uzupełnione zwięzłymi opisami technicznymi.

Groźba nowej powodzi
na Śląsku Opolskim

WROCŁAW, 16. 8. Jeszcze nie przeminęły echa niedawnej katastrofalnej powodzi na Śląsku Opolskim i północnych Morawach i już nadchodzą nowe alarmujące wieści z tych okolic. Wskutek długotrwałych obfitych opadów w ostatnich dniach, poziom wody na Odrze i jej dopływach znacznie się podniósł, a tu i ówdzie woda wystąpiła już z brzegów. Stan wody na Ostrawicy podniósł się o 2 m. ponad normalny, zaś wodowskazy na Odrze koło Świniowa notują 1 m. ponad stan normalny. W kilku miejscach zalane zostały już wały ochronne. We wszystkich okolicach bezpośrednio zagrożonych przez powódź trwa stały stan alarmowy załóg wojskowych i oddziałów ratowniczych.

3 miliony złotych rocznie
wydobywa się z dna Wisły

Aby zaprowadzić na Wiśle harmonię, ład i porządek, Zarząd Miejski opracował plan przydziału poszczególnych terenów na wybrzeżu Wisły. — Plan ten stopniowo się realizuje. Przede wszystkim usunięto ze śródmieścia piaskarzy i żwirników, budując dla nich specjalny bulwar na Siekierkach. Aby zaspokoić zapotrzebowanie różnych dzielnic stolicy w te ważne materiały budowlane, przeznaczono prócz tego pod ich wyładunek odcinki brzegów na Saskiej Kępie, Bielanach, Żoliborzu i Golędzinowie.

W przybliżeniu roczna „produkcja" piasku i żwiru z Wisły wynosi w Warszawie około 600.000 m. sześc., o wartości około 3.000.000 zł. Materiału tego nie zabraknie, gdyż fale wiślane przetaczają rocznie przez Warszawę do 8.000.000 m. sześc. rumowiska. Piaskarze nie odpoczywają nawet w okresie zimowym, gdy Wisła zasypia w okowach lodowych: część ich wydobywa piasek z przerębli, inni zaś znajdują zarobek przy wyrębie lodu i transportowaniu go do lodowni.

Rodzina...
Brat „wampira" Łodzi
skazany za lżenie Narodu

ŁÓDŹ, 16. 8. Przed Sądem Okręgowym w Łodzi odpowiadał dzisiaj jako oskarżony o obrazę Narodu Polskiego 58-letni August Grüning, brat Ferdynanda Grüninga, zwanego wampirem Łodzi, skazanego trzykrotnie na karę śmierci za bestialskie mordowanie nieletnich. August Grüning oskarżony został za prowokacyjne lżenie Narodu Polskiego i skazany na jeden rok więzienia. Oskarżonego aresztowano na sali sądowej.

Wstrząsająca
Katastrofa motocyklowa

Na ul. Grażyńskiego w Bielsku wydarzyła się wstrząsająca katastrofa motocyklowa. Mianowicie znany motocyklista, Fryderyk Korytyński, prowadząc motocykl w towarzystwie znajomego Jana Pilarskiego z Białej, najechał na furmankę. Skutki zderzenia były fatalne. Pilarski wyrzucony z siodełka uderzył głową o bruk, doznając pęknięcia czaszki i wypłynięcia oka. Przewieziony do szpitala Pilarski zmarł. Korytyński odniósł również szereg obrażeń, jednak niegroźnych. W wyniku dochodzenia ustalono, że Korytyński ponosi winę z powodu nieostrożnej jazdy. Nieostrożnego kierowcę aresztowano.

RADIO

PIĄTEK, 18. 8.

6.30 Pieśń „Kiedy ranne wstają zorze". 6.35 Gimnastyka. 6.50 Muzyka (płyty). 7.00 Dziennik. 7.15 Muzyka (płyty). 8.15 Kłopoty i rady.

11.57 Hejnał. 12.03 Audycja południowa. 14.45 „Lot nad oceanem" — pogadanka. 15.00 Koncert popularny 15.45 Wiadomości gospodarcze. 16.00 Dziennik. 16.10 Pogadanka. 16.20 Recital organowy Jana Kucharskiego. 16.45 Rozmowa z chorymi. 17.00 Muzyka do tańca (płyty) 18.00 Śpiewa Aniela Szlemińska. 18.25 „Kwartet Beethovena" (płyty). 19.00 „Kipling, poeta brytyjskiego imperium". 18.20 Pogadanka. 19.30 „Przy wieczerzy". 20.25 Audycja dla wsi. 20.40 Audycje informacyjne. Sport. 21.00 Ilustracje muzyczne do utworów scenicznych. 22.20 Szkic literacki. 22.40 Recital skrzypcowy Zdzisława Roesnera. 23.00 Dziennik.

NAJCIEKAWSZE AUDYCJE

16.20 Recital organowy Jana Kucharskiego.
18.25 „Kwartet Beethovena".
19.00 „Kipling, poeta brytyjskiego imperium".
21.00 Ilustracje muzyczne do utworów scenicznych.
22.00 Humanizm literatury francuskiej — Jerzy Andrzejewski.

WARSZAWA II.

13.00 Muzyka lekka (płyty) 14.00 Pogawędka gospodarska. 14.05 Informacje. 14.15 Piotr Czajkowski Trio a-moll, op 50 (płyty). 15.02 Duety — 15.30 Muzyka obiadowa 16.30 Stylizowane tańce na instrumenty solowe (płyty). 17.05 Życie kulturalne stolicy. 17.25 Muzyka dawna (płyty). 21.05 Daniel Auber: Uwertura do op. „Zanetta" (płyty) 21.15 Odczyt o hormonach 21.35 Muzyka baletowa (płyty) 23.00 Muzyka do tańca (płyty).

SOBOTA 19 sierpnia

6.30 „Kiedy ranne wstają zorze". 6.50 Muzyka (płyty). 7.00 Dziennik. 7.15 Muzyka (płyty).

12.00 Hejnał. 12.03 Audycja południowa. 14.45 Audycja dla dzieci. 15.15 Muzyka popularna. 15.45 Reportaż z Targów Północnych w Wilnie. 16.10 Pogadanka. 15.20 Gra Władysław Kędra. 15.45 Kronika wydarzeń w technice. 16.00 Muzyka do tańca. 15.00 Koncert popularny. 19.00 Wesoła powieść radiowa. 19.30 Audycja dla Polaków za granicą. 20.00 Melodie ziemi polskiej. 20.25 Audycja dla wsi. 20.40 Audycje informacyjne. 20.57 Koncert 21.40 Szkic literacki. 23.00 Dziennik. 23.20 Muzyka do tańca.

NAJCIEKAWSZE AUDYCJE

18.00 Koncert popularny z Domu Żołnierza w Poznaniu.
19.00 Przez siedem mórz do siedmiu wzgórz".
20.00 Melodie ziemi polskiej: Tańce kaszubskie.
20.57 Koncert z Międzynarodowej Wystawy Wodnej w Leodium.
21.40 „Losy geniuszów sierocych" — szkic literacki.

WARSZAWA II

13.00 Koncert rozrywkowy. 14.00 Informacje. 14.15 Ludwik van Beethoven: Koncert fortepianowy Es - dur Nr. 5 z op 73 (pł.). 14.55 Koncert solistów. 15.30 Muzyka obiadowa. 16.30 Tematy hiszpańskie (płyty). 17.05 Życie kulturalne stolicy. 17.15 Jules Massenet (pł.). 21.05 Muzyka lekka i taneczna (płyty). 23.00 Fryderyk Chopin (płyty). 23.30 Recital skrzypcowy Lidii Knitowej

NOTOWANIA GIEŁD WARSZAWSKICH

GIEŁDA PIENIĘŻNA

Dewizy: Amsterdam 285.80; Bruksela 90. 45; Kopenhaga 111.25; Londyn 24.90; Nowy Jork 5.31 i 7/8; Nowy Jork (kabel) 5.32 i 1/8); Paryż 14.11; Sztokholm 128.40; Zurych rych 120.10.

Pożyczki: 3 proc. poż. prem. inwest. I em. 70.00, II em. 69.00; 3 proc. poż. prem. inwest. seriowa I em. 72.50, II em. 71.00. 4 proc. państw. poż. prem. dol. 38.25; 4 pr. poż. kons. (większe) 61.25; 4 proc. poż. kons. (drobne) 60.50; 4 i pół proc. poż. wewn. pań. 60.50; 5 proc. konw. 63.00; 5 proc. poż. kolejowa konw. 61.00. (drobne) 59.00.

Akcje: Bank Polski 102.00; Lilpop 73.00 — 79.25; Norblin 91.00; Starachowice 42.50.

Tendencja dla dewiz nieco słabsza, z wyjątkiem Amsterdamu, dla pożyczek państwowych premiowych i listów nieco słabsza, dla pozostałych pożyczek i akcyj utrzymana.

W obrotach prywatnych 3 proc. renta ziemska (po 5.000) 47.50 — 47.25 (po 1.000) 48.25. (po 500) 55.00.

GIEŁDA ZBOŻOWA

Pszenica jednolita 20.75 — 21.50; żyto 12.50 — 13.50; jęczmień 16.75 — 17.00; owies 16.50 — 17.50; groch polny Victoria 40.00 — 43.00; mąka pszenna gat. I 36.50 — 39.50; gat. II 29.00 — 30.50; mąka żytnia gat. I 22.75 — 22.75; żytnia razowa 17.75 — 18.75; otręby pszenne grube 11.50 — 12.50; średnie 10.75 — 11.25; miałkie 10.75 — 11.25; makuchy lniane 2150 — 22.00; makuchy rzepakowe 12.00 — 12.50; słoma pras. żytnia 5.50.

Spadła śmiertelność
w Domu ks. Boduena

Do tej pory problem dzieci opuszczonych często rozwiązywała śmierć. Śmiertelność w Domu ks. Boduena była bardzo znaczna. Z pośród 1072 przyjętych do Domu ks. Boduena dzieci — zmarło 846, w r. 1924 — z 1023 — 618, w 1930 r. — 1179 — 591. Dom ks. Boduena, podejmując walkę o poprawę losu dzieci opuszczonych, musiał ją zacząć od zapewnienia im podstawowego prawa — prawa do życia.

Walka o życie dziecka została uwieńczona pomyślnymi rezultatami. Zostały one osiągnięte nietylko dzięki odpowiedniej reorganizacji i przebudowie Domu ks. Boduena, lecz przede wszystkim dzięki pełnej poświęcenia pracy zatrudnionego przez tę instytucję personelu. Jak wykazują ostatnie dane, liczba zgonów spadła z 544 w r. 1932 do 115 w r. 1938. Śmierć przestała być głównym regulatorem problemu dziecka opuszczonego.

Wiadomości gospodarcze

POMYŚLNA SYTUACJA W POLSKIM PRZEMYŚLE DYKTOWYM

Polski przemysł dyktowy przeżywa obecnie okres pomyślnej koniunktury, a to wskutek znacznego wzrostu zapotrzebowania na dyktę zarówno w kraju, jak i zagranicą. M. in. ostatnio wzrósł wydatnie eksport sklejek do W. Brytanii. Fabryki krajowe pracują bardziej intensywnie i ledwie mogą sprostać napływającym zamówieniom.

Szereg fabryk wydał z dniem 1 sierpnia nowe cenniki, podwyższające ceny na wszystkie niemal gatunki i wymiary.

UDZIAŁ POLSKI W TARGACH W BIAŁOGRODZIE

W międzynarodowych targach, które odbędą się w Białogrodzie między 7 a 17 września rb. weźmie udział 65 firm polskich. Zaznaczyć należy, że Polska po raz pierwszy bierze udział w targach białogrodzkich, które w życiu gospodarczym krajów bałkańskich odgrywają znaczną rolę.

AKCJA ZARYBIENIOWA W POZNAŃSKIM

W ciągu ostatnich trzech miesięcy przeprowadziło wielkopolskie i pomorskie Tow. Rybackie intensywną akcję zarybieniową pod kierownictwem i fachową opieką inspektoratu rybactwa Wlkp. Izby Rolniczej. Przeprowadzono mianowicie zarybienie utworzonych obwodów na terenie województwa poznańskiego i pomorskiego szeregiem gatunków ryb szlachetnych.

Do jezior i rzek ziem zachodniej Polski wpuszczono ogółem 26.005.705 ziarn zaoczkowanej ikry wylęgu i narybku sieji, sielawy, pstrąga, sandacza, szczupaka i węgorza. Produkcja materiału zarybieniowego w porównaniu z rokiem ubiegłym wzrosła o całe 44 proc.

NIEMCY NIE PŁACĄ ZA DRZEWO JUGOSŁOWIAŃSKIE

Eksporterzy drzewa z Jugosławii do Niemiec znaleźli się w wybitnie trudnej sytuacji, z tej racji, że importerzy niemieccy nie płacą za dostarczone im drzewo. Kompetentne czynniki jugosłowiańskie zamierzają wystąpić w Niemczech z interwencją w tej sprawie, grożąc wstrzymaniem eksportu drzewa do Niemiec w wypadku, gdyby sprawa ta nie została natychmiast załatwiona w myśl żądań eksporterów jugosłowiańskich.

SYTUACJA SKARBU LITEWSKIEGO

Pewne trudności, które wystąpiły w skarbie litewskim w związku z utratą Kłajpedy, ostatnio już ustąpiły. Kompetentne koła spodziewają się, że w bieżącym roku budżetowym możliwe będzie gospodarowanie ściśle w myśl zmodyfikowanego po utracie kraju kłajpedzkiego preliminarza.

Prace nad opracowaniem preliminarza budżetowego na rok następny rozpoczną się w drugiej połowie sierpnia.

ABC sportowe

Igrzyska akademickie w Monaco
Skład polskiej reprezentacji

Centrala Akademickich Związków Sportowych ustaliła następujący skład polskiej reprezentacji na 8-me igrzyska akademickie (C. I. E.), które się odbędą w dniach 20 do 27-go b. m. w Monaco:

Lekkoatletyka — Gerutto, Gąssowski, Zabierzowski, Sulikowski, Karol Hofman. Pływanie — Kratochwilówna Bocheński. Tenis — Luniewska, Bawo rowski, Gottschalk. Szermierka — Serini - Bulska, Nawrocka, Kardziora, Zawadzki, Czyżowski. Zapaśnik, Nawrocki i Szlubowski. Szermierze walczyć będą zarówno w konkurencji indywidualnej jak i drużynowej (w szabli i szpadzie). Kierownikiem ekspedycji będzie prezes Centrali AZS'ów, mgr. Pilarski, zastępcą będzie mgr. Kocay. Kierownicy ekspedycji wezmą udział po igrzyskach w kongresie C. I. E.

Już za tydzień
Polscy piłkarze walczą z Węgrami

Po okresie dłuższej przerwy w sezonie piłkarskim, wypełnionym solidnym treningiem, prowadzonym przez Anglika James'a, piłkarstwo polskie wchodzi znów w okres poważnych spotkań międzypaństwowych. Przeciwnikami naszymi będą Węgrzy, Bułgarzy, Jugosłowianie, Rumuni, Finnowie, Litwini i Łotysze.

Bogate serie spotkań otwiera mecz Polska — Węgry, który rozegrany będzie na Stadionie W. P. już za tydzień 27 b. m. Przeciwnik nasz to drużyna wicemistrza świata, która w roku zeszłym w Paryżu uległa Włochom, eliminując przed tym Szwecję i Szwajcarię. Można śmiało powiedzieć, że z tak silnym przeciwnikiem piłkarze polscy nie walczyli w ostatnich latach.

Tradycje footbalu węgierskiego są dostatecznie znane, by twierdzenie to wymagało obszerniejszego uzasadnienia. Zajęcie pierwszych dwóch miejsc w tegorocznych rozgrywkach o Mitropacup przez dwa kluby węgierskie Ujpest i FTC są najlepszym tego dowodem. Trzeci w tabeli węgierskiej zespół Hungarię obserwowaliśmy na meczach z Polonią i poznaliśmy bogate możliwości węgierskich piłkarzy.

Do Warszawy przyjedzie zespół najlepszych zawodowców, jak wynika bowiem z obszernego programu przygotowawczego, Węgrom zależy specjalnie na wyniku i zrobieniu w Polsce dobrego wrażenia.

Powinniśmy więc zobaczyć za tydzień wspaniałą imprezę.

Nasze „ABC”:

Argument ma dwa końce

Popularne przysłowie brzmi: Kij ma dwa końce, ale popularne przysłowie można nieco zmienić i powiedzieć, argument też ma dwa końce.

Propaganda niemiecka wysuwa ciągle twierdzenie, że polskie Pomorze, które nazywają perfidnie korytarzem, powinno należeć do Niemiec. Ale i poza Pomorzem należącym dziś do Polski jest jeszcze inne Pomorze, które dziś do Polski nie należy, którego stolica jest w Szczecinie. Pomorze to jeszcze nie tak dawno było zamieszkane przez ludność mówiącą językiem polskim.

Niemcy uważają, że przyłączenie wschodniej części Górnego Śląska jest geograficznym i gospodarczym nonsensem, ale oprócz Śląska dziś polskiego jest jeszcze zachodnia część Śląska Górnego, jest Śląsk Średni i Śląsk Dolny, które dziś do Polski nie należą, a przecież Wrocław stolica całego Śląska był obok Poznania i Krakowa jednym z miast, w którym powstawało państwo polskie.

Propaganda niemiecka wysuwa postulat przyłączenia do Niemiec powiatu działdowskiego, tego skrawka Mazur pruskich, który został przyłączony do Polski. Ale oprócz powiatu działdowskiego są rozległe Mazury pruskie, które dziś nie należą do Polski. Stanowią one część wielkiego Mazowsza, którego ogromna większość do Polski należy.

Propaganda niemiecka idzie nawet tak daleko, że uważa za konieczne przyłączenie do Niemiec całego Poznańskiego, ale poza Poznańskim, które dziś do Polski należy są powiaty wielkiego księstwa poznańskiego, które dziś do Polski nie należą, a które stanowią nierozerwalną całość z ogromną większością Poznańskiego należącego już do Polski.

Propaganda niemiecka posługuje się ogromną ilością uczonych, cyframi statystycznymi naszpikowanych, nudnych i fałszywych argumentów.

Ale w tym momencie warto przypomnieć jeden fakt historyczny. Podczas wojny propaganda niemiecka, która jest poprzedniczką obecnej propagandy niemieckiej używała również ogromnej ilości mądrych, naszpikowanych cyframi, nudnych i fałszywych argumentów, które miały udowodnić konieczność przyłączenia do Niemiec zachodniej części dawnej Kongresówki. I cóż. Przyszedł Traktat Wersalski, który uwzględniając przytoczone przez Niemcy argumenty o związkach, jakie zachodzą między ziemiami polskimi b. zaboru pruskiego a Kongresówką, postanowił przyłączyć ziemie b. zaboru pruskiego do Polski.

No cóż, krótkie wspomnienie historyczne. Ale wkraczając w dziedzinę przysłów możemy powiedzieć, że historia czasem się powtarza. No a argument tak jak kij ma dwa końce.

J. K.

Teodor Prychodczenko

Sowiety na Bałtyku

Flota wojenna ZSRR — wielką niewiadomą

II

Umocniona wyspa Kotlin wraz z nowoczesną bazą w Kronsztadzie, portem i zakładami w nieopodal leżącym Leningradzie przedstawia „Matkę Bałtyku”. Przekopany kilka lat temu kanał Białomorski, inaczej zwany kanałem Stalina, łączący Morze Białe z Bałtykiem pozwala marynarce sowieckiej **na przerzucenie swej floty z nowej bazy morskiej Poliarnoje na Bałtyk i odwrotnie. Z portów północnych Sowiety myślą skierować swe siły zbrojne na Morze Północne, otwierając nowy okres do działań wojennych.**

Poza tym dużą wagę przywiązują się tutaj do naukowych badań polarnych i koncepcji drogi północnej nad Syberią. W r. 1935 po raz pierwszy w historii dwa statki handlowe sowieckie, prowadzone przez łamacz lodu, przebyły całą drogę z Władywostoku do Murmańska w ciągu jednego okresu nawigacyjnego. W tymże roku dwa inne statki przebyły tę drogę w kierunku odwrotnym, przechodząc z Murmańska do Pietropawłowska na Kamczatce, również w ciągu jednego okresu nawigacyjnego. Ponieważ jednak istniejące łamacze lodu są za słabe dla umożliwienia stałej żeglugi handlowej na drodze północnej, zamówione zostały na stoczniach w Leningradzie potężne łamacze lodu o wyporności około 12.000 ton. Zarząd drogi północnej przystąpił do budowy wielkich stoczni okrętowych w Murmańsku.

DUCH CZERWONEJ MARYNARKI

Mimo, że w ostatnich latach Sowiety rozbudowują swoją flotę na wybitnie nowoczesną, to jednak jeszcze nie dowodzi o jej potędze i wartości. **Walczą bowiem nie okręty, ale ludzie.** Poświęćmy więc słów kilkoro dzisiejszemu duchowi czerwonej marynarki.

Często przeprowadzane „czystki” i ciągłe zmiany dowódców w armii i flocie sowieckiej nie świadczą bynajmniej o jednolitości zapatrywań „wybitnie komunistycznych” oficerów. Dzisiejszy dowódca, a jutrzejszy „wróg ludu” nie może wpływać dodatnio na podwładnych. **Zaufanie, ten najważniejszy czynnik między dowódcą a podwładnym — stracił na wartości.** Ponadto została naruszona istota każdej siły zbrojnej, którą jest apolityczność. Rozpolitykowane wojsko lub marynarka nigdy nie będą tworzyły jednolitej, zorganizowanej i zdyscyplinowanej siły. Radykalne hasła i propaganda zawsze znajdą tutaj podatny grunt. **Spoistość dzisiejszej marynarki sowieckiej stoi pod wielkim znakiem zapytania.**

Nawet fachowa prasa np. Morskoj Sbornik” — oficjalny organ czerwonej floty — przepełniona jest hasłami partii komunistycznej i „sukcesami” polityki sowieckiej. Z drugiej strony z kartek tego miesięcznika płynie apel do komisarzy politycznych floty i całego „politycznego zespołu”, by walczyli nadal w imię „ostatecznego oczyszczenia floty od elementów wrogich i niepewnych pod względem politycznym” i t. zw. „bankrutów politycznych” (tu wymienia się trockistów, bucharinowców, szpiegów, dywersantów i t. p.).

NOWE METODY

Intensywnie przeprowadzony przez kilka lat „ruch stachanowski” nie przyniósł flocie spodziewanych wyników. Zastosowano więc nowe metody w celu podniesienia poziomu marynarki. Wytyczne co do wyszkolenia ogólnego marynarki sowieckiej na rok 1939 stawiają duże wymagania. Rok ten ma być rokiem fachowej pracy.

Chcąc zachęcić do tej pracy i zjednać sobie personel czymś realnym, zastosowano premiowanie najmniejszych choćby zasług na polu wyszkolenia bojowego. A więc posypały się masowo nagrody pieniężne i cenne upominki, indywidualnie dla dowódców i szeregowych, oraz zespołowo dla poszczególnych załóg okrętów i obrony brzegowej.

Mimo tych zachęt — po tegorocznych manewrach czerwonej floty na Bałtyku ludowy komisarz marynarki Kuźniecow wystąpił z **kategorycznym żądaniem energicznego wykorzenienia wszelkich objawów złej karności („rozchlabannosci”) i ignorancji obowiązujących regulaminów.**

Chyba w żadnym innym państwie nie ma tak szybkiej produkcji wyższych dowódców, jak w Sowietach. Niedawno na stanowisko dowódcy floty mianowany został oficer, który szkołę oficerską marynarki ukończył zaledwie przed... 12 laty.

Na dwudziestopięciolecie szkoły okrętów podwodnych im. Kirowa w maju r. b. podkreślono zasługi, jakie położyli wychowankowie tej szkoły, bohaterowie związku Sowieckiego, Iegipko i Burmisrow. Obaj zostali wysłani do Hiszpanii, gdzie z powodzeniem wykonali szereg odpowiedzialnych zadań. Obecnie zajmują wysokie stanowiska w marynarce sowieckiej.

MANEWRY NA BAŁTYKU

Tegoroczne manewry floty Bałtyckiej były zakrojone na wielką skalę przy udziale pancerników, okrętów podwodnych, ścigaczy, lotnictwa floty i oddziałów desantowych. Według doniesień prasy skandynawskiej, tematem ćwiczeń było wysadzenie desantu na wyspie, zajętej przez nieprzyjaciela. Manewry te prawdopodobnie były w związku z negatywnym stanowiskiem Z. S. R. R. w sprawie remilitaryzacji wysp Alandzkich.

W odbywającej się obecnie konferencji sztabów Anglii, Francji i Z. S. R. R. w Moskwie biorą udział członkowie sztabów wojska, marynarki i lotnictwa. Może w tych naradach ożyje genialny plan Lorda Fishera: **działanie koncentryczne flot angielskiej i rosyjskiej na cieśniny Duńskie i desant angielski od północy w odległości 90 mil ang. od Berlina.** Tak w ubiegłej, jak i w przyszłej wojnie plan ten posiada szanse realizacji, ale z założeniem, że flota sowiecka nie pozostanie wielką niewiadomą.

Ś. † P.

Wojciech Korfanty

Dnia 17 b. m. o godz. 4 rano zmarł w Warszawie Wojciech Korfanty.

Eksportacja zwłok ś. p. Wojciecha Korfantego nastąpi z Warszawy do Katowic w dn. 18 b. m. po nabożeństwie żałobnym, które odbędzie się o godz. 11-ej w Kościele Zbawiciela. Kazanie żałobne wygłosi ks. prałat Nowakowski.

Zwłoki zostaną przewiezione karawanem - samochodem do Katowic, gdzie odbędą się główne uroczystości żałobne.

Wojciech Korfanty urodził się 20 kwietnia 1873 r. jako syn górnika z Siemianowic na Górnym Śląsku. Gimnazjum ukończył w Katowicach, prawo i ekonomię studiował w Berlinie i Wrocławiu. Już na ławie uniwersyteckiej bierze czynny udział w życiu młodzieży polskiej, reprezentując m. in. młodzież z pod zaboru pruskiego na zjeździe młodzieży polskiej w Züruchu.

Po powrocie na Górny Śląsk rozpoczyna walkę z germanizacyjną polityką Niemiec na Śląsku. Pracuje przez pewien czas na kopalni jako górnik, następnie redaguje kolejno „Górnoślązaka”, „Polaka”, „Kurier Śląski”. Od r. 1903 do 1918 jest najwybitniejszym przedstawicielem ludu górnośląskiego w parlamencie berlińskim.

Walka ta o polskość Śląska była szczególnie trudna, gdyż w początkowej fazie przeciwko Korfantemu i Ruchowi Wszechpolskiemu który on wówczas reprezentował, prowadzili zaciąkłą walkę nietylko Niemcy, ale i złożony z Niemców kler katolicki. Stanowisko kleru wynikało stąd, że Polacy śląscy oddawali dotychczas przy wyborach głosy na kandydatów centrum katolickiego. Usamodzielnienie się ruchu narodowego przyniosło wielkie straty centrowcom. Znamiennym wyrazem takiego stanu rzeczy był fakt, że w r. 1903 nie chciano mu udzielić ślubu na terytorium archidiecezji wrocławskiej. Korfanty zmuszony był wziąć ślub w Krakowie, gdzie duchowieństwo polskie nie czyniło mu oczywiście żadnych trudności.

W r. 1920 Korfanty zostaje polskim komisarzem plebiscytowym walcząc na tym stanowisku z terrorem i nadużyciami Niemców. Jest organizatorem dwóch powstań śląskich.

W rezultacie jego pracy i walki Polska otrzymuje większość przemysłowego okręgu górnośląskiego.

W r. 1922 Sejm Ustawodawczy wyznacza Korfantego na premiera nowego rządu, jednak Naczelnik Państwa Józef Piłsudski nie zatwierdza tego wyboru. W następnym roku Korfanty wchodzi do rządu Witosa jako wicepremier. Jest przez czas jakiś prezesem Związku Ludowo - Narodowego, z którego wystąpił wraz z całą chrześcijańską demokracją. W r. 1930 znalazł się w twierdzy brzeskiej, gdzie przebywał 3 miesiące. Po zwolnieniu przez jakiś czas przebywał w kraju, a następnie wyjechał do Czechosłowacji. Powrócił przed paru miesiącami wraz z innymi t. zw. emigrantami politycznymi.

Przez parę lat wydawał w Warszawie dziennik „Rzeczpospolita”, a od roku 1923 był wydawcą katowickiej „Polonii”.

Wojciech Korfanty osierocił żonę Elżbietę ze Szprottów, znaną działaczkę społeczną i b. posłankę na Sejm Śląski, oraz troje dzieci: adw. Zbigniewa Korfantego, Halszę Rouppows i Marię Ulmanową.

Jeden po drugim odchodzą z tego świata ludzie, którzy odegrali decydującą rolę w latach tworzenia się odrodzonej Rzeczypospolitej. Zmarły wczoraj ś. p. Wojciech Korfanty jest już jednym z ostatnich z tego pokolenia. Cała epoka odchodzi już bezpowrotnie do historii.

Z nazwiskiem Wojciecha Korfantego będzie związana wieloletnia walka ludu polskiego o polskość Śląska. Był on i jest najlepszym symbolem tej walki. On bowiem nadał tej walce charakter walki nie tylko o język, ale pełny polityczny związek z Polską. Niezależnie zupełnie od wszelkich poglądów politycznych, każdy przyznać musi, że bez Wojciecha Korfantego Polska nie miałaby Śląska Górnego.

W historii spotykamy się z dwoma typami mężów stanu. Jeden typ to człowiek wykuty z jednej bryły, zalety jego i cnoty tak dalece górują nad innymi ludzkimi cechami, że wydaje się otaczającemu społeczeństwu, że są to ludzie całkowice pozbawieni wad i słabostek ludzkich. Są inne typy wielkich indywidualności, które obok wielkich zalet i cnót wykazują również wady i usterki. Takim typem był np. w historii Francji kardynał Richelieu. Do tego typu mężów stanu należał również Wojciech Korfanty.

Śmierć jednak zmienia zupełnie punkt widzenia na człowieka, który już odszedł. O ile za życia wady i usterki były przedmiotem ataków jego przeciwników politycznych, o tyle dziś po jego zgonie cała Polska widzi w nim wyłącznie tego, któremu przede wszystkim Śląsk zawdzięcza swe wyzwolenie.

Łaskawość „5 rano“

Psychika polska, a psychika żydowska

Prawa gospodarza, a prawa gościa

„5 rano“ jest obecnie niesłychanie łaskawa dla „ABC“, gdyż pisze:

> **W większości wypadków nie cytujemy tutaj odpowiedzi „ABC“ na nasze wywody w walce z antysemityzmem, a to z tego powodu, że „polemiczne“ wywody szanownych przeciwników nie stoją na poziomie dyskusji. Tym razem robimy wyjątek, gdyż odpowiedź „ABC“ utrzymana jest w tonie spokojniejszym.**

Następnie „5 rano“ w myśl naszych przewidywań nie chce zrezygnować z praw żydów w Polsce i pisze:

> **„ABC“ zgadło: nie skorzystamy z jego rad... Jeli chodzi o liczebność postępowców czy demokratów „ABC“, zdaje się, sądzi wedle... swoich sukcesów w ostatnich wyborach stołecznej Rady Miejskiej.**

„5 rano“ komicznie traktuje nasze sukcesy przy wyborach do rady miejskiej, zapominając, że odniósł je ruch, który ku głośnej radości żydów od szeregu lat nie może swobodnie działać. Porównanie „5-ej rano“ jest nieszczęśliwe nawet z punktu widzenia logiki „5-ej rano“. Przyjaciół „5 rano“ demokratów i postępowców, którym nikt nie przeszkadzał działać swobodnie w radzie miejskiej w ogóle nie ma.

W następnym ustępie zarysowuje się wyraźnie różnica między psychiką polską a żydowską

Mimo „błogich“ życzeń „ABC“ nadal zajmować się będziemy tym, co leży w interesie Polski, bo jest to nie tylko prawem każdego obywatela, ale i obowiązkiem. Natomiast pozostawiamy nadal monopol „ABC“ na „przyszłe państwo żydowskie na Madagaskarze“, gdyż zbankrutowany pomysł o wysiedleniu żydów na Madagaskar pochodzi właśnie od „ABC“. Jest poniżeniem godności pojęcia obywatelstwa polskiego, gdy się z góry zgadza (nawet w rubasznym dowcipie) na pomniejszenie gdziekolwiek praw obywateli polskich. Nawet na Madagaskarze. Co się zaś tyczy sprawy, jak żydzi istotnie rozumieją równość praw, dla nikogo nie ulega wątpliwości: równość, ale tak samo wobec praw, jak i wobec obowiązków.

Polacy rozumieją dobrze, że goście, zwłaszcza przymusowi goście nie mogą pretendować do tych samych praw, co gospodarze. Dlatego Polak nigdy nie będzie się czuł pokonanym przez to, że np. w państwie żydowskim na Madagaskarze, będzie korzystał tylko z praw gościa, a nie gospodarza. Natomiast cechą żydowska jest „nastawienie“ się, zresztą platoniczne bez chęci ponoszenia ofiar, o sprawy, które do nich nie należą.

Uroczysty pogrzeb

ofiary niemieckich dywersantów

KATOWICE, 17 .6. W pogranicznej miejscowości Piekary Śląskie - Szarlej odbył się dziś pogrzeb ś. p. posterunkowego policji wojew. śląskiego, Wiktora Szwagla, który pełniąc służbę, zastrzelony został przez dywersantów niemieckich.

Pogrzeb zamienił się w manifestację narodową ludności polskiej.

Na obszernym dziedzińcu szpitala spółki brackiej ustawiły się organizacje ze sztadarami, okrytymi krepą. O godz. 9 rano koledzy zmarłego wynieśli z kaplicy szpitalnej trumnę ze zwłokami, składając ją przy dźwiękach marsza żałobnego na karawan. Uformował się kondukt, na czele którego szła poprzedzana orkiestrą kompania honorowa policji, dalej straż graniczna, oddziały K. O. P., Związku Powstańców Śląskich, P. O. W., delegacje harcerstwa, górników, organizacyj gospodarczych itp. Za karawanem postępowała rodzina zmarłego, przedstawiciele władz. Kondukt skierował się w stronę kościoła. Po nabożeństwie żałobnym wojewoda śląski dr. Grażyński udekorował trumnę ze zwłokami zamordowanego policjanta bronzowym Krzyżem Zasługi.

Z kościoła kondukt wśród szpalerów licznie zebranej ludności wyruszył na miejscowy cmentarz, gdzie po modłach złożono trumnę do mogiły. Dla uczczenia zmarłego kompania honorowa policji oddała trzy salwy karabinowe.

Zmarły ś. p. Szwagel liczył lat 42. Brał udział w pracach niepodległościowych, odznaczony był Krzyżem Walecznych, Medalem za Wojnę i Medalem za długoletnią służbę.

Rejestracja uchodźców żydowskich

przebywających w Polsce

Ministesrtwo Spraw Zagranicznych komunikuje, że Rząd Polski został zawiadomiony przez lorda Winterlona, przewodniczącego międzynarodowego komitetu dla uchodźców (t. zw. komitet eviańskí), że komitet rozciągnie swą działalność na pewne kategorie żydów pochodzenia polskiego, zamieszkałych w Niemczech, wzgl. zmuszonych do opuszczenia Rzeszy od października 1938 r.

W związku z powyższym, przebywający w Polsce uchodźcy żydowscy winni zarejestrować się w żydowskim komitecie pomocy uchodźcom w Polsce, co umożliwi dopiero dalszą akcję realizacyjną kompetentnych czynników.

Tabela loterii

1 dzień ciągnienia 3-ej klasy 45-ej Loterii Państw

I i II CIĄGNIENIE

GŁÓWNE WYGRANE

30.000 zł.: 76238
20.000 zł.: 14712 19614 47486 105785 114778
15.000 zł.: 69134
10.000 zł.:117798
5.000 zł.: 11799 22143 60853 68531 85257 114436 123303
2.000 zł.: 51518 54672 85690 89767 92343 131731 136696 144347
1.000 zł.: 13822 24332 36280 52473 57361 60647 64179 76298 79436 95449 109724 116162 144699 152662

WYGRANE PO 500 ZŁ.

1330 405 35307 4257 5033 6518 836 8344 983 11258 81 12038 922 13059 899 14291 487 500 931 15819 16095 17111 18919 19596 21085 886 22267 670 709 23040 197 430 24332 831 25844 26577 672 27057 476 7 28241 29476 586 31673 798 32938

33379 40928 43215 331 44595 45610 818 46489 47826 48910 49454 50421 51707 52328 52917 53077 53967 56988 56445 57332 57642 57876 58064 59059 60096 117 726 61088 639 62522 63050 247 340

65468 69992 70457 71237 326 72583 797 73144 74424 73 75033 507 76128 907 77151 79113 80581 677 81412 931 82658 83055 770 84451 86316 490 744 87723 88944 91919 92046 784 93560 94128 95104 98672 99094 470 757

100080 340 102111 103823 915 104029 52 106647 108354 788 109172 110277 527 620 111150 112179 113245 114107 203 78 236 115217 246 116470 96 117500 118216 120194 254 789 122417 772 123138 126106 127253 78 130050 217 421 735 132404 134875 959

135480 784 136235 74 137680 138830 141840 67 144809 145774 862 147101 148162 727 150328 678 151364 153842 154206 155523 627 156121 511 157700 158324 733 159411 85 821 56 907 161878 162328 823 92 163775.

Po 62 zł. 50 gr.

WYGRANE PO 62,50 ZŁ.

654 719 26 1027 179 91 379 451 719 78 2081 109 83 404 588 3083 285 32 500 719 4033 334 654 5213 671 737 40 857 900 6232 303 444 51 600 738 66 850 7249 367 401 671 772 8256 929 9162 242 742 843 921 10243 64 902 11452 12346 37 438 11 1325 [illegible] 453 912 13164 308 592 5 835 64 917 14186 910 37 899 973 95 15209 390 453 540 800 16202 422 504 30 634 783 17359 18280 749 891 19085 115 239 414 81 20800 19 489 72 944 21741 22008 41 299 303 64 453 74 877 967 23199 313 477 910 24675 926 25188 369 26021 47 174 312 28 540 806 68 27133 41 219 588 808 969 28108 21 88 99 250 65 458 566 716 891 968 29512 30184 548 52 721 976 31030 74 961 32114 25 474 89

33379 533 34888 933 35255 235 684 36265 36808 849 943 37080 229 946 952 38024 016 470 558 611 818 39076 179 242 271 445 611 853 872 40422 445 447 688 41714 964 42067 089 261 681 989 43051 157 394 861 44252 671 790 324 866 45080 110 191 283 381 474 504 46105 233 373 489 592 730 794 47585 982 48068 118 790 49507 50121 51059 286 812 52117 231 501 917 53046 616 412 546 616 565 54106 099 204 300 400 469 669 670 851 843 55063 079 453 472 590 775 56282 327 505 556 778 874 957 58175 204 490 496 677 994 59546 673 767 855 60394 443 718 919 61223 327 847 970 914 62612 639 847 860 63183 333 365 604 642 64362 367 382 388 449 521 876

65129 78 294 674 989 66139 492 601 16 67139 216 414 531 984 95 68098 312 435 656 838 66 72 924 96 69061 119 329

70336 50 65 71 185 234 310 445 598 648 795 855 986 72024 123 203 53 452 890 73114 952 74002 215 393 75393 528 970 76486 500 6 654 844 959 77570 606 774 79029 179 218 54 394 7 648 871 928 80059 62 256 81251 363 585 984 82084 494 530 882 83152 84043 377 401 697 723 47 92 975 87 85222 547 618 89 851 4 62 86081 301 19 93 692 87000 128 254 84 49 599 88154 223 574 637 852 97 89132 280 6 374 83 886 952 99 90079 192 4 262 435 40 73 509 32 729 874 88 91158 607 35 776 92162 692 769 852 973 81 93056 140 691 94085 429 616 46 703 95222 51 82 522 57 96017 28 332 99 97976 98244 89 557 922 99562 616 807 911

100250 386 101010 163 933 36 102085 488 628 64 814 103233 837 104112 288 536 763 105223 483 106379 83 511 639 971 107127 108512 821 74 961 109083 174 273 370 892 110037 467 53 617 993 111522 716 38 829 112214 21 455 527 32 698 705 918 75 113095 371 753 114196 362 262 68 623 94 899 910 115361 498 918 116137 285 435 55 204 930 117520 334 85 99 617 118163 448 96 620 690 119035 126 310 411 568 841 120178 445 503 645 788 90 958 121152 204 358 64 461 75 90 122218 385 644 53 83 868 123107 245 75 94 525 629 728 124482 899 125103 563 717 126301 38 77 422 127022 238 404 609 849 57 128789 129281 311 74 724 130065 505 78 629 893 951 131576 702 862 132192 387 626 922 133198 291 552 670 931 99 134018 275 345 468 99 771

135165 136046 239 338 475 919 137767 138334 958 139171 210 98 533 774 140161 339 619 962 939 141378 834 142219 143136 94 543 752 144343 562 79 145390 408 566 146775 147374 98 486 625 736 925 74 148313 493 592 149650 84 150236 319 87 406 766 868 74 151057 391 761 921 152120 288 548 756 887 153080 96 186 235 521 819 154004 156 529 156306 910 157135 92 558 93 611 158755 830 938 159232 58 622 873 160084 196 299 586 609 35 726 161092 116 345 705 162023 126 72 639 734 163376 499 164011 251 879 429 802.

GŁÓWNE WYGRANE
III CIĄGNIENIE

Stała dzienna wygrana 10.000 zł. na nr. 120934

75.000 zł. na nr. nr. 17652 135637
20.000 zł. na nr. nr. 14052 130989
15.000 zł. na nr. nr 10153 90140 151930
10.000 zł. na nr. nr. 45365 812[illegible] 31818 101759 113264 137242 143867
5.000 zł. na nr. nr. 44903 52997 65314 69984 72000 89924 93361 99778 109477 127251 157370 164347
2.000 zł. na nr. nr. 14492 28698 39425 48548 57123 61401 72331 86048 90975 92890 92248 95957 102368 112669 164577
1.000 zł. na nr. nr. 7452 31906 58512 64407 77875 94803 114367 117820 118691 118859 122485 128791 132455 159098

WYGRANE PO 500 ZŁ.

92 752 806 3203 976 4246 95 491 788 5200 6 6497 9754 10109 212 62 910 12094 822 967 13613 988 14936 16020 698 17805 18222 19325 811 21013 199 22142 293 834 23245 356 580 24376 847 26225 614 27147 29421 23 54 30294 31787 903 32975 33079 34568 973 35463 36225 37499 571 39069 40047 714 41404 42375 43310 867 45317 501 46734 48520 872 49061 315 555 84 50721 53096 214 403 663 889 64369 572 767 55022 528 820 56073 190 221 454 896 57250 635 730 69772 62813 63640 64762 65297 835 66244 68438 69362 72757 74449 76780 79524

81668 82894 83133 84158 85025 175 372 86359 87547 88278 84 89805 90005 91538 93568 94408 96583 663 98052 71 99931 100018 814 101096 177 912 103992 106805 77 954 107377 108835 111295 917 112828 33 113376 984 116498 117086 686 992 118743 119377 96 965 120460 508 19 910 123045 124748 125995 126299 129345 130806 132813 134256 952 135052 320 506 136247 137195 991 138531 839 139962 141889 143019 188 144225 526 29 146514 147397 491 544 997 148750 150894 151118 154536 63 616 777 936 156815 157033 803 159977 160190 164150 532

WYGRANE PO 62,50 ZŁ.

4220 546 802 1567 887 2007 991 3200 634 4326 75 725 5375 579 780 963 6252 353 7721 847 996 8143 274 997 9189 300 912 13 90 9041 119 276 316 850 988 94 11242 365 501 87 689 810 12509 13174 492 628 14157 554 752 892 15189 476 586 16145 51 17243 375 411 954 18165 292 489 651 835 910 19359 78 21797 22205 98 332 412 803 23030 423 725 24071 279 88 466 88 739 924 25036 90 148 880 26204 431 699 797 27328 516 857 28175 291 818 70 29260 391 706 30049 66 310 537 31916 32445 619 33105 86 327 694 753 34012 24 190 667 781 35054 98 915 36071 234 301 427 548 612 903 37158 85 601 781 38006 42 259 328 70 543 973 87 39047 105 663 40077 345 531 643 78 929 36 41007 233 75 305 42108 433 587 44263 474 80 547 844 45235 357 717 941 46221 41 68 562 807 57 975 47044 170 394 454 79 695 745 48702 870 971 49030 77 302 423 91 592 684

50602 51222 406 948 52170 504 978 53206 301 447 552 637 55 712 806 54680 882 55338 487 609 24 57 56068 108 328 452 58 509 57321 432 711 58434 622 761 59614 44 79 979 91 60042 133 63 296 301 846 997 61408 602 700 969 62130 249 458 82 [illegible] 59 293 311 675 712 837 90 65026 534 617 97 779 801 46 66166 72 428 67127 716 852 70 68348 492 557 707 42 79 69763 66 851 70538 626 48 864 71018 250 72170 219 591 73478 579 640 966 74076 186 222 25 59 714 819 75005 438 41 678 739 842 76138 386 480 867 77132 516 745 78098 79114 36 205 306 80013 16 280 544 630 831 96 81484 523 82081 212 48 92 325 32 86 651 938 83267 313 00 548 605 20 74 828 46 80 907 84521 625 43 883 85205 68 87 96 994 99 86046 227 50 424 881 87129 26 613 735 907 88666 89317 441 512 63 985 90152 91001 16 117 203 79 98 327 92001 24 647 93110 17 885 982 94131 38 95090 330 714 23 858 96063 347 69 411 646 873 922 98388 486 543 669 99958

100236 405 44 593 732 821 101036 65 102483 837 93 103376 418 624 702 104118 105460 768 803 25 106244 339 414 643 59 87 869 107037 188 489 572 668 989 108026 604 792 935 109501 110006 255 111173 97 811 29 87 112073 376 571 763 906 113046 175 114036 79 139 426 734 878 115394 650 116072 73 168 529 79 611 702 117401 58 61 118008 597 119538 786 120582 96 733 63 753 121690 807 122335 83 471 513 90 123485 556 883 949 124036 130 321 785 945 125258 685 126015 430 619 74 753 977 94 127561 973 128065 385 414 674 129002 223 379 805 130184 287 559 131140 85 534 132291 372 634 78 763 133051 558 134074 525 723 135347 836 136535 613 52 818 137226 810 990 138135 47 512 734 139057 535 755 79 140334 459 627 65 820 141182 351 87 731 142490 689 143556 735 144312 42 145488 551 748 938 146017 508 932 147009 109 13 148671 149149 661 874 150166 265 560 612 151612 46 152220 28 56 486 961 78 153031 140 430 695 814 25 982 154989 155003 45 345 89 38 156226 60 990 157078 211 364 711 60 96 849 158343 64 872 95 934 159045 48 90 103 738 846 160207 33 467 161437 81 983 162418 163362 422 164318 41 415 75 651 842 51 944 61

IV CIĄGNIENIE
WYGRANE PO 500 ZŁ.

312 790 925 2278 3081 4738 5417 6421 684 995 7341 8471 11825 12045 13587 15730 17446 18133 884 19230 21191 22370 473 588 23280 24816 992 25171 616 26900 28028 191 327 401 29297 30630 770 31907 82077 470 34159 542 35243 36258 935 39962 41322 471 43854 44069 46918 47495 48492 775 49434 50717 53017 280 849 52526 894 999 54416 55580 631 872 59342 924 60413 546 970 61505 63931 64739 66063 956 67728 68004 70615 921 71071 941 72376 428 73943 74138 280 75059 76600 77868 78247 79759 80591 871 95 81741 83070 84309 740 87189 253 301 88776 90 89617 90560 91178 559 92027 595 93023 956 95666 97857 98146 397 763 99553 787

100116 101666 106654 107073 108076 109235 110806 113945 95 114949 759 116037 117796 118747 119007 364 123391 484 524 124521 705 125035 185 130326 131552 633 902 134311 668 135012 136096 954 64 140921 141391 904 142517 145642 146093 147745 148356 150198 152683 155826 156028 143 94 855 950 157717 158857 162876 163162 164168 636

WYGRANE PO 62.50 ZŁ.

76 80 154 71 99 1074 378 544 777 817 2020 264 738 851 927 39 51 3099 224 515 734 49 4021 587 683 987 5069 305 36 518 689 6229 92 464 997 46 55 9427 48 10238 767 919 11338 7082 176 202 317 50 61 446 739 8927 493 547 882 12705 946 13103 42 283 365 410 52 626 14352 627 46 741 838 15733 16357 441 76 962 17714 72 919 18263 352 624 733 886 964 19429 20102 9 88 360 552 99 623 27 856 21560 22081 99 179 855 89 930 23170 208 34 391 406 600 877 24263 646 25028 221 582 718 25 893 900 85 26405 77 534 28941 29036 126 35 219 312 86 660 30091 249 302 739 31415 580 32134 512 679 854 33031 475 596 603 91 864 94 34331 36 81 701 35 35133 215 91 401 553 790 978 36187 376 857 85 971 37575 38085 39723 88 805 917 93 40284 399 727 864 41146 512 52 869 905 42317 570 43007 44690 726 45302 555 812 46085 157 272 569 756 966 47068 115 73 292 334 63 492 555 833 95 48098 276 414 728 49096 205 475 577 646 50220 599 812 51498 999 52234 58 334 441 826 95 53030 40 396 445 555 54012 341 684 921 56067 87 402 4 57796 977 58029 166 241 500 59154 263 314 428 509 93 848 63 60472 891 61113 934 62486 671 778 63501 87 64962 65752 66842 955 67377 563 695 715 68014 126 251 781 892 69979 83 88 70077 564 631 752 817 70 71303 907 72048 228 474 552 66 726 73085 239 488 921 74294 422 594 779 895 75244 502 719 65 76682 738 77002 404 40 78184 266 607 727 88 976 79406 80117 81187 245 420 648 737 982 82209 328 83109 66 841 813 60 85127 86517 69 813 982 87522 43 621 789 88757 927 89197 519 699 90160 203 363 551 681 91040 255 503 92363 772 93029 155 62 664 94284 401 757 66 95225 306 785 96455 646 97718 997 98297 444 505 752 99069 421 578 641 940

100046 400 759 908 23 101184 382 635 67 963 102138 491 507 603 103158 73 77 493 104020 284 455 105993 106056 150 219 995 107606 718 53 108651 109130 646 845 110309 485 96 111130 74 777 968 112337 43 798 864 113074 537 114000 101 16 273 347 693 115018 751 981 86 116159 287 301 72 637 87 880 117050 533 676 931 118059 139 293 702 119083 248 327 74 445 579 120038 629 77 819 121190 320 77 122031 129 296 551 27 794 123721 871 78 919 124323 538 125773 994 126089 283 412 598 601 127277 456 943 128098 415 506 129564 919 130224 362 547 131087 210 599 710 95 132102 317 59 133171 531 941 134333 622 135700 136009 146 226 454 137081 533 83 91 86 138141 416 583 863 956 139925 140671 141712 142055 111 843 143293 372 532 628 943 144292 416 516 765 900 145199 383 146129 46 430 147236 542 658 148198 393 551 149587 150164 65 357 474 510 16 54 55 672 754 151491 635 152281 336 459 949 153292 461 154293 300 540 686 772 155194 428 501 156589 157198 581 782 85 158447 582 950 159292 458 160527 161114 739 889 162024 163055 188 676 164676 873 986

Tam, gdzie mieszkają najmniejsi ludzie

Badania antropologiczne nie ograniczają się jedynie do studiów nad konstrukcją czaszki, jak sądzi ogół na podstawie mylnego sądu. Przekonanie to powstało dla tego, że przeważnie się słyszy charakterystyki ras i plemion oparte w przeważnej mierze na badaniu kształtów, budowy i wyglądu czaszki.

Równie ciekawe wyniki dają po równawcze wymiary wzrostu. Szczegółowe badania wykazały, że ludy zamieszkujące Europę mają następujące średnie wzrostu:

Norwegia	172 cm
Anglia	170 cm
Szwecja	170 cm
Polska	169 cm
Belgia	168 cm
Niemcy	167 cm
Francja	166 cm
Włochy	164 cm

Najmniejszą przeciętną, bo zaledwie 158 cm posiada Sardynia; słusznie więc można ją uważać za wyspę najmniejszych ludzi Europy.

NOWY POPIS DYMSZY

W wesołej krotochwili „Wesele Fonsia" w Teatrze Narodowym wielkie powodzenie zyskał Adolf Dymsza kapitalną kreacją komiczną Mrozika

Sztuka zagranicą

(o). W muzeum państwowym w Amsterdamie została zorganizowana Wystawa Holenderskiej Sztuki Biblijnej, obejmująca okres od 15-go do 18-go wieku.

Celem Holenderskiej Sztuki Biblijnej jest przedstawienie sposobu interpretacji Pisma Świętego przez różnych artystów w zależności od rodzaju ich talentu oraz przekonań religijnych. Wystawa liczy około 400 dzieł pochodzących zarówno ze zbiorów publicznych, jak i prywatnych.

Z pośród długiego szeregu malarzy wyróżniają się oczywiście płótna Rembradta, który wniknął głęboko w dzieła Pisma Świętego. Na wystawie znajduje się m. in. jego „Święty Jeremiasz", jeden z ostatnich nabytków Muzeum amsterdamskiego.

Obraz Piotra Breugla uzyskał na licytacji cenę 1.450.000 franków. Portret Goyi sprzedano za sumę 1.203.000 fr., krajobraz Cézanne'a — 743.000 „Drzewa oliwne" — Van Gogha — za 708.000 fr.

Wczoraj i dziś Fotografii portretowej

W bieżącym roku upływa stulecie fotografii — dużo było już pisane o jej technicznych postępach, zajmijmy się więc dziś ewolucją zawodowej fotografii portretowej. Podczas kiedy jeszcze kilkanaście lat temu fotografowie zawodowi jakby silili się specjalnie na to, żeby przez sztuczne upozowanie, sztuczne tło i banalne oświetlenie zatracić zupełnie osobowość fotografowanej osoby, współczesny świadomy swych celów i posiadanych środków fotograf - portrecista stawia sobie przede wszystkim za zadanie portret psychologiczny, wydobywając rysy charakterystyczne i osobowość modela, często zupełnie nie starając się go upiększyć.

Widać w tym oczywisty wpływ kinematografii, która przyzwyczaiła ludzi do twarzy nie zawsze pięknych, ale za to psychologicznie ciekawych (Wallace Beery, Buster Keaton, Konrad Veidt). Ta sama jednak kinematografia wpływa również na tworzenie się drugiego typu fotoportretu — mianowicie portretu idealizowanego — w którym osobowość modela poświęca się dla ostatecznego efektu estetycznego. I tu właśnie fotografia święci pełne triumfy, stając się prawdziwą sztuką malowania światłem.

Przypatrzmy się jak tym „materiałem" posługuje się fotograf — a więc np. łysego pana nie będzie oświetlał od góry, aby uniknąć odblasków akcentujących brak uwłosienia; przeciwnie, będzie się starał słabo ją oświetlać, aby przez uzyskane w ten sposób zaciemnienie wywołać wrażenie drugorzędności tej części głowy, — modela ze zbyt krótką szyją będzie zdejmował od dołu, aby widokiem podbródka optycznie ją przedłużyć, modela z okrągłą twarzą oświetli jaskrawym bocznym światłem i t. p.

Nie potępiamy jednak bezapelacyjnie dawnych fotografów — technika współczesna obdarzyła bowiem dzisiejszego fotografa obiektywami o jakich mu się nie śniło się dawnym fotografom, dała mu w ręce nowe i łatwe w obsłudze środki oświetlenia, postępy zaś w dziedzinie chemii fotograficznej dały mu niezrównany materiał negatywny bezodblaskowy i wszechbarwoczuły umożliwiając mu wierne fotografowanie jasnych włosów, jasnych barw i t. p.

Dzisiejszy stan fotografii w barwach naturalnych nie stoi jeszcze na poziomie, który osiągnęła fotografia jednobarwna, miejmy jednak nadzieję, że siedmiomilowymi krokami postępująca naprzód technika i w tej dziedzinie zwalczy trudności.

ALESSANDRO VERALDO 4)

ZACZĘŁO SIĘ NA VIA VIRGINIA

POWIEŚĆ

Z kolei zachęcony spojrzeniem, wzruszyłem ramionami; nie wierzę w przygodę, mieszczańskie marzenie głupców: przypadek może niekiedy płatać figle, złośliwe lub miłe, może zesłać dziewczynę w ramiona Biondi'ego, lub ministra na wystawę Serry; nigdy, przenigdy jednak przypadek, o ile mogę stwierdzić to własnym doświadczeniem, nie mógłby wpływać na losy ludzkie, lub decydować o nich i nie mógłby zmienić czyjejś egzystencji, chyba tylko, gdyby wziął na siebie postać miażdżącego samochodu lub spadającej dachówki.

Maud wysłuchała nas wszystkich po kolei, zachowując przez cały czas dwuznaczny uśmieszek — nie wyraziła ani sprzeciwu, ani aprobaty. Miała jednak, lub zdawało mi się, że miała minę osoby, której cierpliwość wystawiono na próbę... Gdy jednak wszyscy trzej zamilkliśmy, zwracając na nią pytający wzrok, odpowiedziała nam, skandując sylaby:

— Ja wierzę w przygodę...

I nie pozostawiając nam czasu na komentarze, ciągnęła dalej:

— ...wierzę w przygodę, ale nie w taką, jaką wy widzicie, lub wyobrażacie sobie. Dla mnie przygoda jest tym diablikiem, który wtyka swój palec między jakieś dwa zamierzenia, między postanowienie a wykonanie postanowienia, słowem jest niespodzianką, którą często my sami, świadomie lub nie, dobrowolnie sprowadzamy. Nie przerywajcie!

Oparła łokcie na stole, twarz ujęła w obie dłonie i podjęła:

— Grywaliśmy często w scopone... Wy wszyscy jesteście mistrzami i pouczyliście mnie, że siódemka karo jest jak dziewczyna: gdy się ją ma w rękach, należy ją poślubić, gdy jest w posiadaniu przeciwnika, należy ją zdobyć! Trzeba ją albo zachować, albo odebrać: lepiej, bo mniejsza odpowiedzialność, odebrać niż zachować. W pewnym momencie gry gracz, dostatecznie zręczny, zna prawie wszystkie karty towarzysza lub przeciwnika i postępuje wtedy tak, by siódemka karo była jego. Gra jest matematyczna, niepodobna się omylić. Jeżeli jednak diablik wetknie w nią swój palec, wówczas może się zdarzyć, że gracz zachowa siódemkę karo wtedy, gdy nie powinien tego robić, lub straci ją, gdy już był pewny, że jest jego. I to jest dla mnie przygoda.

Wysłuchaliśmy jej wszyscy uważnie, lecz, człowiek o trzech doktoratach szukał usilnie słabego punktu. W przekonaniu, że go znalazł, spytał:

— Przepraszam cię, Maud, ale przed chwilą mówiłaś o świadomości, o woli...

— Zapewne, gdyż wierzę, że jedynym celem ludzkości, jedynym dążeniem, w którego imię cierpi się i pracuje, jest szukanie własnego nieszczęścia...

— Dobrowolnie?

— I świadomie. Chcecie dowodu?

— Chcemy dowodu.

— Oto jest nas czworo, ludzi prawie szczęśliwych. Mówię: prawie, gdyż egzystencja nasza jest miła, ale monotonna. A jednak mówimy o przygodzie, wzywamy jej dobrowolnie i świadomie... i przygoda zjawi się.

— W jaki sposób? — spytaliśmy na trzy głosy.

— Od nas to zależy. Zobaczymy. Macie gazetę?

Malarz wyjął z kieszeni *Messaggero*. Maud wzięła dziennik, złożyła raz jeszcze i przykryła ręką.

— Czy chcecie, abyśmy się powierzyli ogłoszeniom?

— Powierzamy się.

— Która szpalta, Serra?

— Trzecia.

— Która grupa ogłoszeń w trzeciej szpalcie, Biondi?

— Pierwsza.

— Które ogłoszenie w pierwszej grupie trzeciej szpalty, Révere?

— Piąte.

— Nikt z was nie czytał przypadkiem ogłoszeń w dzisiejszym *Messaggero*? (D. c. n.)

Marynarka japońska przeciw „osi"

Czy dojdzie do sojuszu japońsko-niemiecko-włoskiego?

Bardzo trudno jest zorientować się obserwatorowi z Europy w wydarzeniach, rozgrywających się na Dalekim Wschodzie.

Zwłaszcza Japonia, której polityka ma tak wielki wpływ na bieg spraw europejskich, jest częstokroć dla nas zupełną zagadką. No, bo jakże tu zrozumieć, że pewnego dnia delegaci wojskowi do rokowań z Anglią wyjeżdżają rano do Tientsinu i zdawałoby się, że rokowania są zerwane, a tym czasem po południowej wizycie amb. Craigie w M. S. Z. dowiadujemy się, że wszystko jest na jak najlepszej drodze i lada dzień rozmowy będą podjęte.

ZAGADKA JAPONII

Stosunki polityczne w Japonii są bardzo skomplikowane i działa tam wiele czynników, krzyżujących się ze sobą i wzajemnie się zwalczających. Rząd prowadzi swoją politykę, armia swoją, a marynarka też swoją. W dodatku trzeba pamiętać o istnieniu dwóch potężnych koncernów finansowych, należących do rodzin Mitsui i Mitsumishi. Koncerny te, rozporządzając olbrzymimi środkami pieniężnymi korupcji, mniej lub więcej jawnej, wywierają wielki wpływ na bieg życia politycznego. Wreszcie działalność licznych i silnych tajnych związków wprowadza moment dużej niepewności w życie polityczne Japonii.

Mogłoby się więc zdawać, że w państwie japońskim panuje zupełna anarchia, w każdym bądź razie nie potrafi ono się zdobyć na żadną konstruktywną i na długą metę przemyślaną politykę. Tak jednak nie jest. Istnieje bowiem w Japonii czynnik o olbrzymim autorytecie, autorytecie, który uznają wszyscy. Jest nim cesarz — „tenno", t. j. boski, potomek dynastii, która bez przerwy rządzi państwem japońskim, od początku jego istnienia. Miłość i cześć, jaką otoczony jest cesarz japoński, jest dla nas — Europejczyków zupełnie niepojęta i to jest może pierwsza przyczyna, że nie możemy zrozumieć Japonii.

MARYNARKA PRZECIW ARMII

W obecnej chwili zagadnieniem najbardziej wszystkich interesującym jest pytanie, czy Japonia zwiąże się ścisłym sojuszem wojskowym z państwami osi? A właściwie — z Niemcami, Włochy grają tu bowiem nie wiele znaczącą rolę.

Otóż problem powyższy posiada o wiele szersze niżby się zdawało znaczenie i wiąże się z bardzo zasadniczymi zagadnieniami polityki japońskiej. Ścierają się tu dwa poglądy. Pierwszy reprezentowany przez marynarkę wojenną, która uważa, że Japonia jest i powinna być imperium morskim i drugi — według którego Japonia powinna stać się przede wszystkim imperium kontynentalnym. Z natury rzeczy najsilniejszym reprezentantem tego drugiego poglądu jest armia lądowa.

Admirał Yonoi, minister marynarki, jest politykiem dalekowzrocznym i rozumie, że w obecnym położeniu, Japonia nie może zawierać układów, które byłyby ponad jej siły. Zdaje on sobie sprawę, że flota wojenna i tak olbrzymie zadania do wypełnienia, musi bowiem przede wszystkim stać na straży dróg morskich na Dalekim Wschodzie, które mają dla Japonii znaczenie decydujące. Prowadzenie wojny w Chinach, ochrona transportów handlowych, desanty, obrona wybrzeży i wysp, należących do Japonii za bardzo angażuje morskie siły Japonii, by mogła ona sobie pozwolić na sojusze, wymagające jej interwencji w Europie.

Ponadto trzeba pamiętać, że spośród 38 najważniejszych surowców, których braknie Japonii, tylko węgla, żelaza i soli może dostarczyć kontynent azjatycki w dostatecznej ilości. Reszta, a w tym tak doniosłe dla życia gospodarczego i celów wojennych, jak: kauczuk, nafta, bawełna i drzewo trzeba sprowadzać z za morza.

Dlatego japońska marynarka wojenna nie chce dopuścić do sojuszu z osią, który rozprószyłby siły japońskie, narażając przy tym Japonię na groźną niewątpliwie możliwość blokady potężnych flot Anglii i U. S. A.

JAPOŃSCY ANGLOFILE

Nie trzeba poza tym zapominać, iż przeciw sojuszowi z osią działają w Japonii, choć nieliczni, bardzo natomiast wpływowi anglofile. Wymienić tu trzeba przede wszystkim Matudairę, obecnego ministra domu cesarskiego, a byłego ambasadora Japonii w Londynie. Wpływy jego są nietylko dlatego duże, że zajmuje najważniejsze na dworze cesarskim stanowisko, ale i dlatego, że córka jego jest żoną ks. Sziszibu, młodszego brata cesarza.

Drugie co do znaczenia na dworze stanowisko, strażnika prywatnej pieczęci zajmuje również zdecydowany anglofil — Yuasa.

Ponadto warto wiedzieć, iż ks. Fushimi, szef sztabu generalnego marynarki wojennej, jest wychowankiem angielskiej szkoły morskiej, podobnie zresztą jak wielu wyższych oficerów marynarki japońskiej..

Tak więc przeciw sojuszowi z osią działają w Japonii bardzo potężne czynniki i najprawdopodobniej, jeśli nawet dojdzie on do skutku to w formie ograniczonej.

J. M.

SIERPIEŃ	SŁOŃCE	
	Wschód	Zachód
18	4—25	18—54
	KSIĘŻYC	
	Wschód	Zachód
	8—54	20—7
PIĄTEK	Dł. dnia	Ubyło
	14—29	2—16

Dziś św. Heleny, Firmina
Jutro św. Jana cudotw. Mariana

TEATRY

WIELKI: Nieczynny.
NARODOWY: „Wesele Fonsia".
NOWY: Nieczynny.
POLSKI: Sztuka G. B. Shawa „Genewa".
LETNI: „Zgorszenie publiczne"
MAŁY: Od 19 b. m. „Ostrożnie, świeżo malowane".
MAŁE QUI PRO QUO: Nieczynny.
KAMERALNY: Nieczynny
MAŁICKIEJ: Nieczynny.
„8.15": Operetka „Panna wodna".
ATENEUM: Komedia „Szczęśliwe dni"
INSTYTUT REDUTY: O godz. 8 w. „Haneczka i duch" — A. Bunscha
TIP - TOP: Rewia polityczna „Kto kogo?"

KINA

Informacje o filmach dozwolonych dla młodzieży tel. 7.11-25.

HOLLYWOOD: „Prawo do szczęścia" i rewia.
ITALIA: „Tłum szaleje" i dod.
JURATA: nieczynne.
LOT: „W ogniu policsków" i Prawdziwy przyjaciel".
KOMETA: „Strachy" i rewia.
MARS: „Hotel w Tyrolu" i dodatki
MIEJSKIE „Zbłądziłem"
NAPOLEON: „Na spotkanie miłości".
OLZA: „Ślepy zaułek" i „Idziemy po szczęście".
KINO PARAFII ŚW. ANDRZEJA: „Dzisiejsze czasy".
PARAFII ŚW. AUGUSTYNA: Nieczynne
PANORAMA II (Nowy Świat 27): Grecja i Groty podziemne w Eyzies.
PRAGA: „Płomienne serca" i „Mściciele".
PRASKIE OKO: „Modelka" i „Życie we dwoje".
ROMA: „Pieśniarz Zachodu".
SOKÓŁ: „Szef wywiadu" i „Nie znała miłości".
STUDIO: nieczynne.
ŚWIAT: „Subretka" i „Sama przez życie".

DZIEŃ W POLITYCE

NOWY AMBASADOR TURCJI W WARSZAWIE

W czwartek przyjechał do Warszawy nowomianowany ambasador Turcji, p. Cemal Huesnue Taray. Na dworcu powitał go p. o. dyr. protokółu dyplomatycznego p. Aleksander Łubieński oraz charge d'affaires ambasady tureckiej p. Basri Rizan wraz z całym personelem ambasady.

Z DYPLOMACJI

Minister spraw zagranicznych Beck przyjął w dniu 16 b. m. ambasadora Francji Noel i ambasadora Rumunii Franassovici.

W tymże dniu podsekretarz stanu w M. S. Z. Szembek przyjął posła greckiego w Warszawie Collasa.

KONGRES P. P. S.

Dnia 16 i 17 września odbędzie się w Łodzi kongres Polskiej Partii Socjalistycznej. Na kongresie zapadną uchwały polityczne, gospodarcze oraz zawodowe. Omawiany będzie stosunek do innych ugrupowań politycznych.

NIE MA ROZMÓW

Jak się Ag. Agr. dowiaduje z ukraińskich autorytatywnych kół, informacje „Echa" o prowadzonych rozmowach polsko - ukraińskich nie odpowiadają prawdzie. Odnoszą się one do akcji pewnych kół politycznych, która miała miejsce trzy miesiące temu. Nie dała wówczas żadnych rezultatów i obecnie nie jest — aktualna.

Natomiast w najbliższym czasie odbędzie się we Lwowie posiedzenie centralnego komitetu partii ukraińskich, którego trzon stanowi ukraińska reprezentacja parlamentarna, a która zajmie się aktualną sytuacją polityczną i najprawdopodobniej określi stosunek narodu ukraińskiego w Polsce do aktualnych wydarzeń w skali międzynarodowej.

Nie jest wykluczone, że w związku z tą sprawą ukaże się list pasterski metropolity i biskupów grecko - katolickich.

Kongres sjonistów obraduje

500 delegatów z 35 państw

Apel rabina Silvera

GENEWA, 16. 8. Dziś rozpoczęły się tu obrady światowego kongresu sjonistycznego, na którym zapadną decyzje w sprawie ustosunkowania się Żydów do angielskiego planu rozwiązania problemu Palestyny. Według oświadczenia kół zbliżonych do kongresu należy się spodziewać bardzo burzliwych obrad.

Podczas gdy ortodoksyjna „Hizrachi" i grupa skrajnych nacjonalistów żydowskich żąda zwalczenia planu angielskiego przez uchwalenie akcji biernego oporu w Palestynie, inne partie nawołują do umiarkowania, wyrażając nadzieję, że rząd angielski zmieni w przyszłości swą politykę i zajmie stanowisko przychylniejsze dla Żydów.

Przedstawiciel delegacji sjonistów amerykańskich, rabin, Silver, zwrócił się z apelem do sjonistów, aby ze względu na powagę sytuacji międzynarodowej nie sabotowali planu angielskiego. „Jasne jest, oświadczył rabin Silver, że nie możemy **przyjąć propozycji angielskich, które są sprzeczne zarówno z prawem, jak i zasadami moralnymi, tym nie mniej jednak musimy współpracować z władzami mandatowymi, jeśli chcemy uratować Palestynę od katastrofy".**

W kongresie bierze udział 500 delegatów 35 państw.

Tragiczny wypadek

podczas wodowania angielskiego lotniskowca

LONDYN, 17.8 (PAT). W stoczni w Belfaście spuszczono dziś na wodę nowy lotniskowiec brytyjski „Formidable". Na uroczystość wodowania nowego okrętu przybył minister lotnictwa Kingsley Wood z małżonką oraz przedstawiciele admiralicji.

Na 20 minut przed rozpoczęciem wodowania z nieustalonej dotąd przyczyny zaczęły pękać rusztowania drewniane, podtrzymujące statek na pochylni. Robotnicy, zatrudnieni przy wykonywaniu ostatnich czynności, zdołali się uratować, jeden z nich jednak został zabity spadającą deską. Na szczęście, liny holownicze były już założone tak, iż załoga dwóch holowników, które miały ściągnąć okręt z pochylni, zorientowawszy się w porę, uruchomiła maszyny holowników, tak iż statek spłynął na wodę, unikając w ten sposób niebezpieczeństwa przewrócenia się na bok. Obecna już na trybunie honorowej małżonka Kingsley Wooda, zdążyła jeszcze ochrzcić statek, rozbijając butelkę szampana o burtę okrętu.

200 samolotów francuskich w raidzie nad Anglią

PARYŻ, 17. 8. (PAT). Ministerstwo lotnictwa ogłasza, że w ciągu nocy z 16 na 17 bm. kilka eskadr francuskich w ogólnej liczbie 200 samolotów dokonały lotu ćwiczebnego nad terytorium centralnej i południowej Anglii. W raidzie uczestniczyły eskadry zarówno bombowców ciężkich i lekkich, jak i eskadry samolotów myśliwskich. Eskadry przeleciały trasą Paryż, Liverpool, Bristol, Birmingham, Manchester, Paryż — bez lądowania.

Powyższy raid samolotów francuskich nad Anglią — kończy komunikat — podobnie, jak i dokonane w końcu ub. miesiąca loty bombowców brytyjskich nad Francją, przyczynia się do wzmożenia współpracy flot powietrznych obu krajów i nadania tej współpracy jak największej skuteczności.

Dobrana para

Żyd i Niemiec — spekulantami bilonowymi

CHOJNICE, 17. 8. (PAT). Podejrzewając wywrotową akcję wrogich czynników w związku z odczuwanym w Chojnicach dotkliwym brakiem bilonu, władze śledcze wdrożyły energiczną akcję i przeprowadziły szereg rewizji.

W wyniku śledztwa aresztowano pod zarzutem karygodnej spekulacji bilonem kowala Artura Luedtke, narodowości niemieckiej i handlarza żydowskiego Josela Totenkopfa — obu z Chojnic. Aresztowanych oddano do dyspozycji prokuratora.

Rozmowa telefoniczna Halifax — Bonnet

LONDYN, 17.8. Korespondent ATE dowiaduje się, że bezpośrednio przed swym wyjazdem z Londynu na kilkudniowy wypoczynek lord Halifax odbył dłuższą telefoniczną rozmowę z francuskim ministrem spraw zagranicznych Bonnet'em.

Japonia odracza decyzję w sprawach europejskich

TOKIO, 17. 8. (PAT). Zapowiedziana na piątek 18 bm. konferencja pięciu ministrów japońskich, tworzących pod przewodnictwem premiera t. zw. ścisłą radę gabinetową, została odroczona na czas nieokreślony. Wprawdzie projekt decyzji rządowej, opracowany przez min. Aritę, został aprobowany przez cesarza i przyjęty przez sfery wojskowe, niemniej — zdaniem premiera — obecna sytuacja europejska nie została jeszcze na tyle sprecyzowana, aby możliwe było konkretne ustalenie stanowiska rządu japońskiego odnośnie położenia politycznego w Europie.

Zbrodnia świętokradztwa w Bielsku

Do kościoła parafialnego w Bronowie włamali się nieznani sprawcy i skradli z tabernaculum złoty kielich i pozłacaną puszkę.

Hostię św. rozrzucili po stopniach ołtarza, następnie zbiegli niepoznani.

Zwłoki topielca w basenie portowym

W nocy z 15 na 16 bm. wydobyto w basenie południowym portu gdyńskiego, koło estońskiego statku S/S „Harjurand", zwłoki topielca. Ze względu na brak jakichkolwiek papierów i innych śladów tożsamości denata nie zdołano narazie ustalić.

Dochodzenie prowadzi policja, która bada również przyczyny wypadku.

Śmierć w jeziorze

W jeziorze w Buszewie, pow. szamotulski, utonął 20-letni uczeń gimnazjalny Wincenty Strózik.

Wybrał się on w towarzystwie kolegów kajakiem na przejażdżkę po jeziorze i w pewnym momencie wyskoczył z kajaka do wody, celem wykąpania się. Tymczasem kajak odpłynął dość daleko, Strózik osłabł i utonął.

15 zasypanych górników uratowały kolumny ratownicze

W dniu 15 b. m. w godzinach popołudniowych na kopalni „Dębieńsko" zawalił się sarop filara na przestrzeni kilknastu metrów, wskutek czego 15 górników odciętych zostało od powierzchni.

Wszczęto natychmiastową akcję ratowniczą, w której również wzięły udział drużyny górnicze z okolicznych kopalń i po dwóch godzinach uratowano wszystkich 15 górników. Wyszli oni z wypadku cało. Paru z nich doznało tylko nieznacznych obrażeń.

W kopalni „Emma" w Radlinie zwały węgla przysypały dwóch górników: Pawła Myśliwca i Pawła Sachsa. Obaj górnicy doznali obrażeń wewnętrznych i odstawieni zostali do szpitala Spółki Brackiej w Rydułtowach.

„Mohort" na Bałtyku

W dniu 16 bm. udał się w dwutygodniową podróż po Bałtyku jacht „Mohort", posiadający 9 osób załogi, złożonej z członków nauczycielskiego ośrodka morskiego pod dowództwem kpt. Beresiewicza.

Jacht „Mohort" zawinie do szeregu portów bałtyckich i powróci do Gdyni w dniu 2 września.

Sprzeniewierzył 100 tys. zł. dyrektor K. K. O. w Oszmianie

Sąd Apelacyjny w Wilnie rozpatrywał sprawę b. dyrektora K. K. O. w Oszmianie Henryka Salmonowicza, skazanego przez sąd okręgowy za sprzeniewierzenie 100 tys. zł. na 10 lat więzienia.

Sąd apelacyjny zatwierdził wyrok I instancji.

Pochmurno

Przewidywany przebieg pogody w dniu 18 b. m.:

W dzielnicach wschodnich słonecznie o niewielkim zachmurzeniu. Na pozostałym obszarze kraju zachmurzenie umiarkowane. W ciągu dnia miejscami burze i deszcze. Temperatura około 27 st. Słabe wiatry miejscowe lub cisza.

Poniósł śmierć od kuli kolegi

W miejscowości Kutkorze w pow. złoczowskim 15-letni syn kolejarza Eugeniusz Tobiasz manipulował swoim karabinem sportowym na podwórzu swego domu tak nieszczęśliwie, że nagle karabin wystrzelił, trafiając rówieśnika Stefana Jaworskiego, który właśnie w tej chwili zbierał ze swym ojcem mak w sąsiednim ogrodzie.

Jaworski poniósł śmierć na miejscu.

5 osób rannych w katastrofie autobusowej

Między Kosowem a Żabiem uległ z niewiadomych przyczyn katastrofie autobus wiozący wycieczkę członków Rodziny Wojskowej z Kołomyi.

W chwili wymijania furmanki autobus przechylił się gwałtownie i spadł do kilkunastumetrowej przepaści. 5 osób odniosło ciężkie rany, reszta pasażerów jest lżej kontuzjowanych.

Autobus uległ poważnemu uszkodzeniu.

Tyfus plamisty w Łodzi

Ostatnio zanotowano ponowne nasilenie epidemii tyfusu plamistego. W ub. tygodniu zgłoszono 27 nowych wypadków zachorowań na tę groźną chorobę.

Równocześnie wydział zdrowia publicznego komunikuje, że w dniach ostatnich w niepokojący sposób wzrosła w Łodzi epidemia czerwonki.

Sensacyjne tło napadu pod Rudą Śląską

Uzbrojona banda dywersyjno-szpiegowska

jako ogniwo wielkiej akcji, kierowanej z za kordonu

Aresztowania i rewizje na Śląsku

KATOWICE, 16. 8. Dochodzenia przeprowadzone przez władze polskie w związku z napadem na odcinku granicznym pod Rudą Śląską w dniu 9 bm., w czasie którego ciężko ranny został polski strażnik graniczny Władysław Pieczychlebek oraz z zabójstwem na przejściu granicznym Szarlej pow. Tarnowskie Góry w dniu 14 bm. policjanta Wiktora Szwagla, doprowadziły do ujęcia kilku sprawców względnie wspólników tych napadów, m. in. Pawła Kalety, zabójcy policjanta Szwagla.

Zeznania aresztowanych pozwoliły ustalić, że na terenie Rzeszy stworzona została na Śląsku Opolskim specjalna organizacja o charakterze szpiegowsko - dywersyjnym.

Materiały ujawnione w trakcie zarządzonych przez władze prokuratorskie rewizji potwierdziły w całej rozciągłości zeznania zatrzymanych sprawców napadów, wykazując m. in. fakt dostarczania wspomnianej organizacji na terenie Rzeszy przez członków mniejszości niemieckiej w województwie śląskim zarówno materiałów informacyjnych o charakterze wojskowym, jak i szczegółowych danych dla skutecznej organizacji napadów na polskie władze graniczne przez dostarczanie szkiców odcinków granicznych, godzin patrolowania itp.

Na podstawie wyników przeprowadzonych rewizji władze sądowe zarządziły zaaresztowanie pod zarzutem działalności antypaństwowej i szpiegostwa oraz współdziałania przy organizacji dywersji z za granicy kilkudziesięciu obywateli polskich narodowości niemieckiej oraz kilku obywateli niemieckich i opieczętowanie szeregu lokali organizacji Deutsche Partei i Gewerkszaft Deutscher Arbeiter na terenie Górnego Śląska.

Podczas zajścia pod Rudą Śląską, w nocy z 9 na 10 b. m., jak donosiliśmy, polski strażnik graniczny Pieczychlebek natknął się na trzech osobników, przekradających się przez granicę, którzy stawili czynny opór.

Była to prawdopodobnie jedna z band dywersyjno - szpiegowskich, przeznaczona do akcji na Śląsku.

Mały ruch graniczny wstrzymany

KATOWICE, 16. 8. Na skutek wstrzymania ze strony władz niemieckich 14 bm. bez podania jakichkolwiek motywów małego ruchu granicznego na odcinku powiatu rybnickiego, władze polskie zarządziły prowizoryczne **wstrzymanie ze strony polskiej małego ruchu granicznego na przestrzeni całej granicy województwa śląskiego.**

Zaprenumerować ABC w Grudziądzu

można u p. W. BOROWĘŻYKA, ul. Mickiewicza 23. Prenumerata 2,30 zł. miesięcznie, z odnoszeniem do domu. Nr. pojed. 10 gr.

Rocznica wojskowa Hitlera

BERCHTESGADEN, 16. 8. Kanclerz Hitler obchodzi dziś w swej rezydencji 25-lecie wstąpienia do armii niemieckiej w charakterze ochotnika. Marsz. Goering oraz dawni towarzysze broni złożyli Hitlerowi wizytę.

Niemcy otwarcie żądają Pomorza

Zgodny chór całej prasy niemieckiej

Zabory Pomorza i Gdańska — sprawami „honoru niemieckiego"

BERLIN, 16. 8. Prasa dzisiejsza ostro atakuje pogłoski o rzekomym planie rozwiązania sprawy Gdańska w drodze konferencji międzynarodowej.

Dziennik „12-Uhrblatt" w artykule p. t.: **„Konferencje? Bardzo dziękujemy!"** pisze m. in.: „Musimy raz jeszcze rozczarować siewców tych pogłosek. Rzekome pomysły zwołania konferencji istnieją jedynie w fantazji paryskich i londyńskich twórców bajek. **Nie potrzebujemy żadnych konferencji, aby stwierdzić prawa Niemiec do Gdańska. Historia i ludność gdańska są jedynymi świadkami tych praw. Nie zależy nam na kompromisach".**

W dalszym ciągu swych wywodów dziennik zaznacza, że myśl załatwienia sprawy Pomorza w drodze kompromisu jest **„również śmieszna, jak niedorzeczna".** Pomorze, oświadcza organ niemiecki, **jest zjawiskiem, które nie da się utrzymać w Europie i jest nie do zniesienia.** Zagadnienia tego rodzaju nie mogą być załatwione w drodze kompromisu.

„Nachtausgabe" pisze: **„Nie ma mowy o żadnym kompromisie w sprawie Gdańska i Pomorza.** Te sprawy muszą być załatwione po myśli Niemiec i ani Anglia, ani Francja nie mają żadnego prawa interwencji w kwestii włączenia Gdańska do Rzeszy".

„Local Anzeiger" pisze, że Pomorze, które zostało „wyrąbane" z ziemi niemieckiej nie stanowi żadnego zagadnienia, lecz jest nonsensem, z którym trzeba by skończyć. Nie może być mowy o żadnej konferencji lub kompromisie, ponieważ „sprawy Gdańska i Pomorza są sprawą honoru niemieckiego".

Dwaj żołnierze niemieccy

Pobili celnika francuskiego

do utraty przytomności

PARYŻ, 16. 8. Agencja Havasa donosi z Metzu: Dziś w godzinach popołudniowych wydarzył się na terenie gminy Heining na granicy francusko - niemieckiej incydent, spowodowany napadem Niemców na znajdującego się na terytorium francuskim celnika francuskiego.

Funkcjonariusz francuskiej straży granicznej Richard przechodząc drogą idącą równolegle do granicy o kilkaset metrów od linii granicznej na terytorium francuskim, zauważył samochód niemiecki, jadący od strony granicy, w którym prócz kierowcy znajdowało się dwóch żołnierzy niemieckich.

Richard zatrzymał samochód, chcąc wyjaśnić kierowcy, że znajduje się na terytorium francuskim. W tym momencie Niemcy rzucili się na celnika i powalili go na ziemię, bijąc go do utraty przytomności, zabrawszy celnikowi rewolwer, płaszcz i kepi, napastnicy zbiegli z powrotem do Niemiec. Po przyjściu do przytomności Richard zawiadomił natychmiast swe władze, które wszczęły energiczne dochodzenie.

Nowe szykany w Gdańsku

Aresztowanie polskich inspektorów celnych

pod „zarzutem" przemycania ulotek

GDAŃSK, 16. 8. W nocy z 13 na 14 zostali aresztowani przez gdańską policję 2 inspektorzy celni i kierowca motorówki inspektoratu cel „Strażnik" w czasie wykonywania funkcji kontrolnych. Władze gdańskie podały jako powód aresztowania podejrzenie o uprawianie przemytu ulotek.

Wysunięty pod adresem aresztowanych inspektorów zarzut jest zupełnie bezpodstawny i stanowi nową próbę utrudniania polskim inspektorom wykonywania ich funkcyj nadzorczych. Komisarz Generalny interweniował w tej sprawie w Senacie Wolnego Miasta, domagając się natychmiastowego uwolnienia aresztowanych.

Interwencja Komisarza Gen. R. P.

GDAŃSK, 16. 8. Komisarz Generalny R. P. interweniował w sprawie aresztowanych przez policję gdańską polskich inspektorów celnych — Słowikowskiego i Golachowskiego, domagając się ich wypuszczenia na wolność.

Zamiast przymierza wojskowego

Współdziałanie Japonii z „osią"

w bardzo ograniczonym zakresie

PARYŻ, 16. 8. Według informacyj Havasa w piątek odbędzie się nadzwyczajne posiedzenie ścisłego gabinetu japońskiego, na którym zapaść mają decyzje w sprawie polityki zagranicznej. **Uchodzi za rzecz pewną, że rząd japoński nie przystąpi do sojuszu wojskowego niemiecko - włoskiego. Decyzja ta jest uzgodniona przez rząd z japońskimi władzami wojskowymi. Uzgodnienie stanowisk rządu i armii ma wyrażać się w formule, że ewentualna pomoc Japonii dla Niemiec i Włoch może nastąpić dopiero po naradzie z tymi państwami i pod warunkiem zagrożenia wspólnych interesów tych stron.**

Wszelkie dalej idące projekty związania Japonii z Niemcami i Włochami zostały przez Tokio odrzucone.

Ze względu na specyficzne stosunki japońsko - sowieckie, możliwe jest, że w formule, określającej politykę Tokio wobec sytuacji międzynarodowej, stosunek Japonii do Sowietów znajdzie odrębne sformułowanie.

Aresztowanie listonosza

polskiej poczty w Gdańsku

GDAŃSK, 16. 8. Wczoraj w godzinach wieczornych gdańska policja polityczna aresztowała bez podania powodów w polskiej restauracji listonosza polskiej poczty Alojzego Lesnau. Interpelowane w tej sprawie władze gdańskie odmawiają wszelkich wyjaśnień.

Czy będzie zwołany

Sobór powszechny w r. 1941?

MIASTO WATYKAŃSKIE, 16. 7. W kołach zbliżonych do kurii rzymskiej, rozeszła się ostatnio pogłoska, jakoby Papież Pius XII nosił się z zamiarem zwołania na rok 1941 Soboru powszechnego. W soborze tym mieli by wziąć udział kardynałowie, patriarchowie, arcybiskupi i biskupi wszystkich krajów świata, jak również przełożeni zakonów oraz specjalne delegacje duchownych. Według tych pogłosek Ojciec święty miał wyrazić opinię, że w roku 1941 sytuacja polityczna świata będzie tak dalece wyjaśniona, że powszechnemu zjazdowi książąt kościelnych nic nie stanie na przeszkodzie.

Obrady sztabów w Moskwie

Rozbieżność zdań przy określeniu współpracy wojskowej

Francuzi i Anglicy zażądali dodatkowych instrukcji

MOSKWA, 16. 8. Na temat toczących się w Moskwie rokowań sztabowych prasa sowiecka dotychczas nie zamieściła żadnego komunikatu, z którego można byłoby zorientować się o ich dotychczasowym przebiegu. Wczoraj rozeszły się w Moskwie pogłoski, **jakoby w ciągu czterech kolejnych posiedzeń delegacji wojskowych ustalono ogólne zasady, przy czym jednak powstała pewna rozbieżność pomiędzy sowieckim ujęciem współpracy wojskowej trzech mocarstw i stanowiskiem szefów misji francuskiej i angielskiej. Rozbieżności te wynikają, jak się zdaje, na tle interesów ZSRR na Dalekim Wschodzie. W sprawie tej członkowie misji angielskiej i francuskiej odbyli wspólne posiedzenie, po którym zażądano dodatkowych instrukcji z Paryża i Londynu. W moskiewskich kołach politycznych sądzą, że rozbieżności te w najbliższym czasie będą usunięte.**

Jeśli chodzi o formalną stronę obrad sztabowych, odbywających się w reprezentacyjnym pałacu ludowego komisariatu spraw zagranicznych „Spiridonowka", to według skąpych wiadomości przenikających na zewnątrz, odbywają się one w ten sposób, że przy stole obrad zajmują miejsce jedynie szefowie delegacji wojskowych, a **przewodniczy im szef sowieckiej delegacji wojskowej marszałek Woroszyłow.**

Pozostali członkowie delegacji znajdują się w innej sali i każdorazowo wzywani są do stołu obrad przy omówieniu spraw z zakresu ich specjalności. **Znamienną również okolicznością jest fakt omówienia pewnych zagadnień politycznych, łączących się z rokowaniami dyplomatycznymi, prowadzonymi dotychczas przez dyr. Stranga.**

Według pierwotnych projektów zagadnienia polityczne nie wchodziły w program obrad wojskowych.

Obrady sztabów w Moskwie budzą sensację wśród mieszkańców, jednakże GPU likwiduje niezwłocznie wszelkie objawy zainteresowania ze strony ludności.

Po uderzeniu pioruna

Spadła lawina głazów

szerząc śmierć wśród uczestników wycieczki

ZAKOPANE, 16. 8. Dzisiaj w godzinach popołudniowych wróciła do Zakopanego ekspedycja tatrzańskiego ochotniczego pogotowia ratunkowego, która zniosła ze Świnicy zwłoki ofiar wczorajszej katastrofy: Henryka Jassa i Chutki Rottenberg.

Z pośród sześciu osób przewiezionych do szpitala zmarł dziś o godz. 13 19-letni Szlama Diamant. W ciężkim stanie znajduje się jeszcze jeden z rannych, którego nazwiska na razie nie ustalono. Stan innych, t. j. Józefa Rakocza, Józefa Schwartza i Borensteina nie budzi obaw.

W wycieczce, którą zaskoczyła pod szczytem Świnicy burza z piorunami, brało udział ponad 60 osób z obozu żydowskiej młodzieży skautowej w Pańskiej koło Bukowiny Tatrzańskiej.

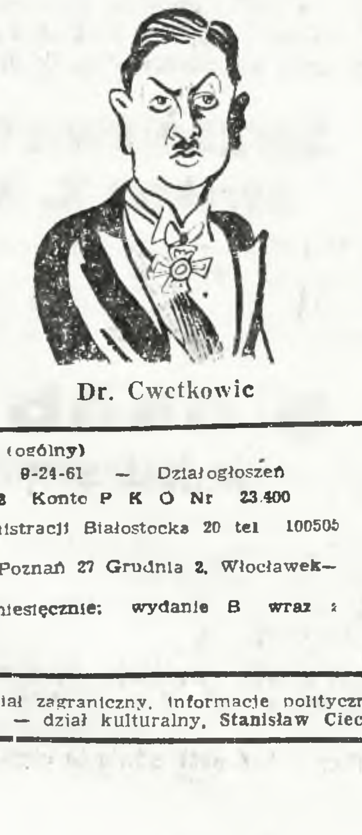
Według relacji kierownika pogotowia tatrzańskiego p. Oppenheima, przebieg katastrofy był następujący: w odległości ok. 80 m. poniżej szczytu Świnicy, gdy wycieczka podchodziła wąskim żlebem południową ścianą od przełęczy Świnicy, bardzo silny piorun uderzył w skały powyżej idących. W następstwie zaś spowodował oberwanie się lawiny głazów, której część spadła na uczestników wycieczki.

Sukces prem. Cwetkowicza

Ugoda z Chorwatami bliska zawarcia

BIAŁOGRÓD, 16. 8. W pobliżu Zagrzebia nastąpiło w środę spotkanie dawnego prawnych rządu jugosłowiańskiego z przewódcą Chorwatów dr. Mackiem, na którym kontynuowane były prace nad sformułowaniem ugody ze stronnictwem chorwackim. Na najbliższe dni zapowiedziane jest ponowne osobiste spotkanie prem. Cwetkowicza z dr. Mackiem, przy czym w kołach politycznych spodziewają się rychłego już zawarcia ugody.

Zawarcie zgody z Chorwatami urasta w tej chwili do rozmiarów najważniejszego zagadnienia politycznego w Jugosławii.

Dr. Cwetkowic

REDAKCJA: Warszawa Al. Jerozolimskie 121 Telefony 666-62 (sekretariat 666-99 (ogólny)
ADMINISTRACJA: Warszawa, Marszałkowska 74 — Zarząd i buchalteria tel 9-24-61 — Dział ogłoszeń tel. 9-24-78 — Prenumerata tel 9-09-93 — Konto rozrachunkowe Nr 3 Konto P K O Nr 23.400
Skrzynka Pocztowa 145 Adres telegraficzny ABC Warszawa Oddział Praski Administracji Białostocka 20 tel 100505 czynny godz 1—20
PRZEDSTAWICIELSTWA: Łodz Piotrkowska 92 tel 278-48 Biuro czynne w godz 9—19 Poznań 27 Grudnia 2, Włocławek—Cyganki 34. tel 135 Kalisz. Rzeźnicza 4 tel 477 Katowice — ul Starowiejska 3
PRENUMERATA miejscowa (z odniesieniem do domu) i na prowincji zł 2.30 miesięcznie: wydanie B wraz z premią zł 3.30 miesięcznie Za granicą zł 4.00 Wyd B (z premią książkową) 5.50
Za zwrot nadesłanych a nie zamówionych rękopisów redakcja nie odpowiada

Redaktorzy działów: Jan Korolec — publicystyka polityczna Jan Wyszyński — dział zagraniczny, informacje polityczne i sprawozdania sądowe. Antoni Szperlich — dział gospodarczy i miejski, Stanisław Włodek — informacje i depesze nocne. Andrzej Płodowski — dział prowincjonalny sportowy i akademicki. Witold Domański — dział kulturalny, Stanisław Cieciersk — kierownik działu ogłoszeń.

Wydawca: Spółka Wydawnicza „ABC" Sp. z ogr. odp.

Odbito w „Drukarni Literackiej", Warszawa, Al. Jerozolimskie 121